

Yıllık enflasyon Haziran'da rekor kırdı: Yüzde 15'i geçti!

Türkiye ekonomisindeki kırılganlığı ortaya seren göstergelerin başında gelen enflasyonda Haziran ayında rekor seviyeye ulaşıldı. Sermayenin kârları üzerine kurulu düzenin, krizini işçi sınıfı ve emekçilere fatura etmesinin de bir aracı olan fiyat artışları yıllık bazda son 15 yılın en yüksek

düzeyine çıktı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından 3 Temmuz'da açıklanan verilere göre, aylık fiyat artışı yüzde 2,61 oldu. 12 aylık ortalamalara göre yüzde 11,5 olan fiyat artışı, 2017 Haziran'ına kıyasla yüzde 15,39 ile rekor kırdı. **S.8**

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete
ISSN 1300-3585
Sayı 2018 / 26
6 Temmuz 2018 • 1TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak40.net

Tek adam rejimi krizlerle başladı...

İşçi sınıfı ve emekçiler örgütlü mücadeleye hazırlanmalıdır!

3

Seçimler, demokrasi ve düzen muhalefeti

En temel demokratik haklar yasaklanırken seçimler halen yapılıyor, bu işçi ve emekçi kitleleri düzen siyasetine bağlamak içindir.

6

Çocuğa yönelik şiddet ve cinsel istismar düzeni

Düzenin bekçileri, savunmasız konumda bulunan çocukların şiddet ve istismara maruz kalmasına karşı çözüm üretebilme kabiliyetine sahip değildir.

18

Mültecilere karşı yeni saldırı dalgası

Kitlesel göçlerin temelinde kapitalist üretim sistemi vardır ve kapitalist sistem varlığını sürdürdükçe bu olgu da varlığını koruyacaktır.

"Köpekbalığı uçar mı?" - A. Eren

S.4

Tarihsel temelleriyle Türkiye'de dinsel gericilik - H. Fırat

S.12

Tek adam rejimi krizlerle başladı...

İşçi sınıfı ve emekçiler örgütlü mücadeleye hazırlanmalıdır!

Sınıf devrimcileri başta olmak üzere tüm ilerici ve devrimci güçlerin dikkat ve enerjilerini bugünden meşru mücadeleye hasretmeleri gerekiyor. Seçimlere bağlanan boş umutların bir yana bırakılması, meşru mücadelenin yol, yöntem ve araçlarının geliştirilmesi dinci-faşist koalisyona karşı olan herkesin görevidir.

Bu mücadelenin uzun soluklu ve sonuç alıcı olabilmesi için, işçi sınıfının işin içinde, hatta başında yer alması şarttır. Bunun için komünistler, işçi sınıfını sosyal yıkıma karşı örgütlü mücadeleye hazırlarken, öncülerini şahsında gerici ideolojilerin etkisinden kurtarıp sosyalizme kazanma çabasına da özel bir önem vermelidirler.

Baskı, hile, çalma, aldatma gibi ke-pazeliklere başvurarak da olsa seçimleri kazanan dinci-faşist AKP-MHP ittifakı, asalak kapitalistlerle emperyalist efendilerine hizmet etmek için kolları sıvadı. İçişleri bakanının etrafa savurduğu tehditlerle faşist zihniyetini ilk günden sergilemeye başlayan tek adam rejimi, kendisine biat etmeyenlerle şiddetin kaba diliyle konuşacağını işaretlerini veriyor.

Enflasyon son 15 yılın en yüksek seviyesine çıkarken, kapıya dayanan ekonomik krizi yeni bir sosyal yıkım saldırısıyla aşmaya çalışacaklar. Sermayenin kodaman takımının da emperyalist haydutların da dikta rejimden talepleri bu yöndedir. Harekete geçmesini sabırsızlıkla bekliyorlar. Bu arada yağma ve talan ekonomisi kuran T. Erdoğan AKP'sinin seçim sürecinde hazineyi de yağmaladığı ortaya çıktı. Hazineye bulunan 49 milyarın 40'ını seçim rüşveti diye dağıtan saray çetesi, ekonomideki deliklere bir yenisini eklemiş oldu.

Ekonomik kriz kapıya dayanmışken, rejimin siyasi krizi de aşılmış değil. Hem burjuva muhalefetle saray çetesi arasında hem dinci-faşist koalisyondan kendi içinde çatışacağını emareleri şimdiden görülmeye başladı. Burjuva muhalefet Türkiye kapitalizminin tüm iplerini T. Erdoğan'ın eline bırakmamak için çaba sarf ederken, AKP'nin stepnesi olan faşist parti ve reisi D. Bahçeli, sunduğu hizmet karşılığında iktidardan alacağı payı bütümeye çalışıyor.

Görünen o ki, F. Gülen cemaatinin yerini dolduran MHP'nin iktidar ve yağmadan talep ettiği ile saray çetesinin vermek istedikleri arasında bir açığı var. Bu da dinci-faşist koalisyondan bir "parsa paylaşımı krizi"ne sürüklenebileceğine, yani bir devlet krizinin de gündeme ge-

lebileceğine işaret ediyor. İktidar ve rant paylaşımındaki anlaşmazlıklardan dolayı AKP ile FETÖ arasında patlak veren krizin yarattığı vahim sonuçlar dikkate alındığında, AKP ile MHP arasında yaşanacak krizin de yeni musibetler yaratacağını öngörmek zor değil.

Tek adam rejiminin emperyalist efendileriyle de sorunları var. Seçimler geride kaldığına göre, emperyalist efendilere "kabadayılık taslama" dönemi de kapanmış demektir. Artık efendilere hizmet ve bir kez daha kendini ispatlama dönemi başlamış bulunuyor.

İçerideki sorunların ağırlığı, T. Erdoğan'la dalkavuklarını emperyalistlerin elinde oyuncak durumuna düşürecek boyuttadır. Bu uğursuz durum, Türk devletinin, ABD'nin Ortadoğu halklarına düşmanlıkta sınır tanımayan politikasında daha etkin bir suç ortaklığı yapmasına zemin hazırlıyor.

Tüm veriler şuna işaret ediyor; tek adam rejimi daha önce olmadığı kadar emperyalistlere bağımlı, ayakta kalabilmek için onların ekonomik, siyasi, diplomatik desteklerine muhtaçtır. Bu ise onların, somutta ABD'nin -dolayısıyla İsrail'in de- Ortadoğu politikalarına angaje olmak demektir. Emperyalist ve siyonist güçlerin dümen suyuna giren dikta rejimin politikası Rusya, İran ve Suriye ile ilişkilerde yeni bir sorunlar yumağı yaratacağıdır. Böyle bir suç ortaklığının yaratacağı ağır bedeli Türkiye başta olmak üzere bölge halkları ödeyecektir.

Bu sorunlar yumağı ve krizlerle boğuşacak olan saray çetesi, aynı anda tek adam rejimini tahkim etmeye, muhalifleri zorbalıkla bastırmaya, olası bir sosyal patlamayı önlemeye dönük icraatlara da ağırlık verecektir. Tüm bunlar ise işçi

sınıfının, emekçilerin, yoksul kitlelerin görülmedik kapsam ve şiddette bir sosyal yıkım saldırısına maruz kalacaklarına işaret ediyor. Zira Türkiye burjuvazisini de emperyalist haydutları da memnun etmenin başka yolu yoktur.

Emekçileri hedef alan sosyal yıkım saldırısını hayata geçirecek olan tek adam rejimi bunu, başta ilerici-devrimci güçler olmak üzere dinci-faşist koalisyona biat etmeyen toplumun dinamik kesimlerine karşı siyasal bir saldırıyla tamamlamak isteyecektir.

AKP-MHP koalisyondan zorbalığına rağmen, kitlelerin bu krizlerin bedelini ödemeyi sessizce sineye çekmeleri kolay değil. Hem işçi sınıfıyla emekçilerin hem ilerici-devrimci güçlerin hem de toplumun dinamik kesimlerinin tepkilerini dile getirmeleri kaçınılmazdır. Zaten tek adam rejimini durdurmanın başka bir yolu da yoktur. Seçimlere bağlanan umutların döne döne hüsrarla sonuçlanması, kitlelerin amaçlarına ulaşmak için meşru mücadeleyi benimsemeleri için zemin hazırlıyor.

Sınıf devrimcileri başta olmak üzere tüm ilerici ve devrimci güçlerin dikkat ve enerjilerini bugünden meşru mücadeleye hasretmeleri gerekiyor. Seçimlere bağlanan boş umutların bir yana bırakılması, meşru mücadelenin yol, yöntem ve araçlarının geliştirilmesi dinci-faşist koalisyona karşı olan herkesin görevidir.

Bu mücadelenin uzun soluklu ve sonuç alıcı olabilmesi için, işçi sınıfının işin içinde, hatta başında yer alması şarttır. Bunun için komünistler, işçi sınıfını sosyal yıkıma karşı örgütlü mücadeleye hazırlarken, öncülerini şahsında gerici ideolojilerin etkisinden kurtarıp sosyalizme kazanma çabasına da özel bir önem vermelidirler.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2018/26 * 6 Temmuz 2018 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK

Meşrutiyet Mah. Kodaman Sk. No: 111/15

Şişli / İstanbul

Tif. No: (0212) 621 74 52 - 0536 285 73 25

e-mail: info@kizilbayrak.net

twitter: @kizilbayraknet

www.kizilbayrak40.net

Baskı: SM Matbaacılık - Çobançeşme Mahallesi Sanayi Cad. Altay Sk. No: 10 A Blok - Yenibosna / İSTANBUL

Seçimler, demokrasi ve düzen muhalefeti

Sermayenin diktatörlüğü üzerine kurulu bu düzen siyasetinde, farklı renklerle birlikte tüm temsilcilerinin çıkar ve amacı ortaktır. Hepsi de kurulu düzenin sorunsuz işlemesi için vardır. İster sağ ister sol görünümlü olsun; düzen partilerinin amacı işçi sınıfı ve emekçilerin düzen siyasetine bağlanmasıdır. Düzen muhalefetine ayrıca her zaman için daha özel bir "iş" düşer. Zira kapitalizmin neden olduğu sömürünün, yoksulluğun, baskıların tepkilerini düzen içi kanallarda tutmak gerekir. Bunun için her vesileyle düzen kurumları kutsanır, meclis ve seçim sandıkları mücadelenin tek adresi olarak gösterilir.

Türkiye'de Erdoğan AKP'sinin gerici ve baskıcı politikaları karşısında farklı mücadele dinamikleri kendini daha cesur ortaya koymaya başlamış ve Haziran Direnişi ile birlikte kendini gösteren toplumsal muhalefet anlamlı deneyimler edinmişti. "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi"ne geçişin oylandığı referanduma kadar da bu mücadele dinamikleri farklı zamanlarda hareketlendi, sokağa çıktı, sözünü söyledi. Referandum sürecinde bu muhalefet "hayır cephesi" yaratarak Erdoğan AKP'sinin dayattığı yeni rejime itiraz etti. Tabii ki düzen siyaseti de bu durumdan kendine çeşitli sonuçlar çıkardı. Şaibeli şekilde %50'yi geçen Erdoğan'a tepkiler ise düzen muhalefeti endişelendirdi. Gözler önünde gerçekleşen usulsüzlüklerine rağmen "ana muhalefet" partisi CHP referandum sonuçlarını hemen kabul etmiş, kitleleri sokaktan uzak tutmak için çağrı yapmıştı. CHP'nin bu tutumu üzerinden düzen muhalefetine, hele de sol görünümlü bir muhalefete kurulu düzende ne denli ihtiyaç duyulduğu bir kez daha görülmüştü.

"Meşruluğu" sandıktan çıkan çoğunluğa göre kodlayan Erdoğan sürekli seçim sandıklarının "tek mücadele yeri" diye işaret ederken, referandumdan sonra da düzen muhalefeti sandıkta hesaplaşma bahanesiyle aynı çizgiyi kitlelerin önüne koydu. Sadece seçimlerin yapılabilmesi sınırlarına hapsedilmiş mevcut "demokrasi" kutsandı. Oysa bu "demokrasi"de OHAL koşulları bahane edilerek temel hak ve özgürlükler hoyratça askıya alınmakta, grev yasakları devreye sokulmakta, söz-basın-örgütlenme hakkı hiçe

sayılmaktaydı. "Sol" görünümlü düzen muhalefeti için bunlar esasa ilişkin bir sorun teşkil etmemekteydi.

24 Haziran seçimlerine, bu baskı ortamı, sömürü düzeninin artan sorunları, kriz sinyalleri ile gelindi. Erkene alınan seçimleri düzen muhalefeti "Hazırız" nidalarıyla alkışladı. İktidar partisi yaşadığı açmazı aşmaya çalışırken, düzen muhalefeti de zımnın buna arka çıktı. OHAL koşullarında ne denli demokratik bir seçim yapılabileceği sorusunun üzerinden kolayca atlandı, sandıkta mücadele için kollar sıvandı. Oyun kurucunun Erdoğan ve AKP olduğu seçim oyununa hevesle katıldılar.

Erdoğan baskısı altındaki ülkede her şey yasaklanır ve suç sayılırken, seçimlerin demokrasinin göstergesi olduğu söylenerek çalışmalarına başlandı. Bu yanı sıra 24 Haziran seçimleri düzen siyasetine belli bir canlanma getirdi. Baskı ve zorbalığın yetkileriyle donatılmış bir iktidar partisinin seçimler yoluyla yenilebileceği umutları şişirildi. Girilen ittifaklar ve kendi çapında yapılan seçim manevralarıyla muhalif kitlede bir beklenti yaratıldı. Muharrem İnce şahsında Erdoğan'a alternatif bir "lider" de bulunarak büyük hayaller pompalandı.

Neticede hile yapıldığı, tehdit ve zorun devrede olduğu 24 Haziran seçimlerini Erdoğan bir kez daha kazandı.

Ancak 24 Haziran gecesi ortalarda görünmeyen düzen muhalefedinin temsilcileri, kitlelerdeki büyük hayal kırıklığına rağmen seçim sonuçlarını kabul ederek, kitlelerin sokağa çıkma potansiyellerini engelleyen açıklamalarıyla esas görevlerini yerine getirdiler. CHP, seçimi kaybetme mazeretlerini sıralarken, bu sefer OHAL'i, seçime eşitsiz koşullarda girdiklerini ve seçim ihlallerini hatırladı. Ama "demokrasi yara aldı, sandık değil" diyerek ısrarla sandık sonucunun bağlayıcılığına olan güveni kutsadı. İnce de sandık sonuçlarının doğruluğuna, seçimin adil koşullarda olmasa da sonuçların güvenli olduğuna dair açıklamalarda bulundu. Aynı şekilde düzen muhalefedinin diğer temsilcileri de yaptıkları açıklamalarda seçimlere katılmayı demokrasinin göstergesi olarak sunup, kendi "başarılarını" öne çıkardılar. Toplamda, kitlelerin hileli seçim sonuçları şahsında zorbalık üzerine kurulu düzene karşı tepki göstermemeleri salık verildi.

Devamında, yerel seçimler işaret edilerek, kitlelerin dikkati bir kez daha seçim sandıklarına çekildi. Burjuvazinin yazarları-çizerleri üzerinden -ki bunlara reformist sol kesim de eklendi-, "nerede yanlış yaptık, karamsarlığa kapılmayalım, nasıl ittifaklar nasıl politika değişikliği yaparsak kazanırız" minvalinde "parlamentar hesaplaşma" senaryola-

rına devam edildi/ediliyor. "Bizim oyunumuz arttı, AKP'nin oy oranı düştü" gibi söylemlerle oy çokluğu kazanmak adına neler yapılabileceği tartışılıyor. Ortada yetkileri her anlamıyla sınırlandırılmış bir meclis varken, meclise girmiş olmanın güzellemeleri yapılıyor. Mecliste mücadeleden bahsediliyor! Kitleler bir kez daha kandırılıyor. Mevcut düzende demokrasi adına kazanılmış ne varsa bir bir gasp edilmişken, halen kitlelere sahne hayaller yayılıyor. Esasta demokrasiye sahip çıkmak adına düzene sahip çıkıyorlar.

Sermayenin diktatörlüğü üzerine nasıl bir demokrasi inşa edilebilir ki? En temel demokratik haklar yasaklanırken seçimler halen yapılıyorsa, bu işçi ve emekçi kitleleri düzen siyasetine bağlamak içindir. Yoksa seçim seremonisine de gerek duymazlardı. Bu yüzden sağlıklı soluyla düzen muhalefeti seçimleri kutlamaya, sandık sonuçlarını abartmaya devam ediyor.

Tarihsel deneyimler gösteriyor ki sandıklardaki oy çokluğu her zaman için kazanmak ya da kaybetmek demek değildir. Gerçek kazanım ve değişim sandık sonuçlarına göre değil, devrimci sınıf mücadelesinin ivmesine göre olmaktadır. Demek oluyor ki işçi ve emekçiler devrimci sınıf mücadelesine çekilmedikçe kazanan hep düzen siyaseti olacaktır.

“Köpekbaliğı uçar mı?”

A. Eren

“İnsanlar, her zaman, siyasetteki aldatmaların ve aldanmaların aptal kurbanları olmuşlardır ve bütün ahlaksal, dinsel, siyasal ve toplumsal sözler, bildiriler ve vaatler arkasındaki şu ya da bu sınıfın çıkarlarını aramayı öğrenmedikleri sürece de, böyle kalacaklardır.” (Marksizmin üç kaynağı ve üç ögesi, Marx-Engels-Marksizm, Sol Yayınları, s.87)

İşçi sınıfının devrimci politika izleyebilmesinin temel koşulu kendi devrimci partisine sahip olmasıdır. Devrimci parti olmadan devrimci politika yürütmek olanaklı değildir. İşçi sınıfı hareketinin bütün bir tarihi, zafer ve yenilgileri bunu defalarca göstermiştir.

GERÇEK HER ZAMAN SOMUTTUR!

Kanzler Bismarck'ın gündeme getirdiği sosyal politikaları veri olarak Vollmar başta olmak üzere birçok sosyal demokrat tarafından propaganda edilen “devlet sosyalizmi”ne ve Bismarck'ı öven söylemlere karşı Berlin işçileri sürekli şunu tekrarlarlar: “Uyanık olalım! Kuş olarak sunulan şeyin kanatları var mı? Köpekbaliğı uçar mı ki, bir sömürücüden sosyalist olsun.”

Sosyalistlere karşı yasanın kaldırılmasından sonra Alman Sosyal Demokrat Partisi içinde belirgin bir şekilde ortaya çıkan oportünist eğilimin sözcülüğünü parlamento fraksiyonu üstlenir. Bu oportünist eğilim parlamento ve devlete yaklaşım üzerinden kendini ortaya koyar. Lasallcılığın başından itibaren savunduğu “devlet sosyalizmi” fikri, sosyal demokrat hareket saflarında etkili olmaktadır. Devlet desteği ve kredileriyle gerçekleştirilecek sosyal programlar ve üretim kooperatifleri, sosyalizmi adım adım yaklaştıran önlemler olarak değerlendirilmektedir.

Gündeme getirilen sosyal politikalar nedeniyle devletin “toplumun genel ihtiyaçlarını” gözeten sınıflar üstü bir kurum olduğu algısı, Wilhelm Liebknecht, Ignaz Auer gibi sosyal demokrat hareketin tanınmış önderlerini de etkilemiştir.

Bismarck'ın “sosyal politikalarını” ciddiye alma adına, 1884-85'te parlamentoda “sömürge donanması”na ilişkin bütçe görüşmelerine sosyal demokrat fraksiyonun önemli bir kesimi olumlu yaklaşır. Parti tabanının sert tepkisi üzerine geri

adım atmak zorunda kalırlar.

BEBEL'İN TEPKİSİ!

Tepkisini artık gizlemeyen Bebel parlamenter mücadeleye ilişkin şunları söyler: “Bu kadar enerji, zaman, maddi yük ve elde edilen sonuçlarla kıyasladığımda, bu parlamentoculuk oyunu bana tiksinti veriyor. Kendime sıkça soruyorum: Bu kadar zahmete değer mi?” (A. Bebel, Moteller'e mektup, 21 Aralık 1884)

“Parlamentarizmi bırakmak istiyorum. Yoldan çıkmak, çürümek için iyi bir okul. Bunu kendi yoldaşlarımızdan göreceğiz.” (A. Bebel, Liebknecht'e Mektup, 28 Aralık 1884)

“Bazen parlamento gevezeliğinden tiksiniyorum. Her konuşmadan sonra bir pişmanlık duyuyorum. Zira bu kadar önemsenen o kürsünün tarihsel gelecek üzerinde etkisi olmadığı bilinmelidir.” (Moteller'e Mektup, 13 Haziran 1896)

İşçi sınıfı hareketi tarihinde parlamentoyu etkili bir propaganda kürsüsü olarak kullanan, politik yaşamının önemli bir bölümünü parlamentoda geçirmiş olan Bebel'in bu yaklaşımı son derece dikkate değerdir. Parlamenter mücadeleye olduğundan daha fazla anlam atfeden sol hareketin dönüp bu deneyimlere bakmak ihtiyacı duymaması ise şaşırtıcıdır.

OPORTÜNİST PARLAMENTARİST EĞİLİMİN TOPLUMSAL-SİYASAL ZEMİNİ

Engels, 1873'te Bebel'e yazdığı bir mektupta, işçi hareketinin farklı gelişim aşamalarından geçmesinin zorunlu ol-

duğuna, her bir aşamasına bazı kişilerin takılıp kaldığına ve hareketle birlikte yürüyemediğine dikkat çeker. Bu kişilerle yolları ayırmanın kaçınılmaz olduğunu vurgular. (Marks ve Engels'in Bebel, Liebknecht, Bracke ve diğerlerine yazdığı Eylül 1879 tarihli mektuplar (Zirkularbrief) bu bağlamda aydınlatıcıdır.)

Bu dönemde Engels işçi hareketinin önderleriyle yazışmalarında (Bebel, Liebknecht, Sorge, Lafargue), bu gelişmenin nedenleri üzerinde sıkça durur. Bu çerçevede üç önemli olguya dikkat çeker:

Birincisi, sosyal demokrat hareket içinde gelişen yeni oportünist akımın toplumsal zemini. Küçük burjuva katmanların giderek artan bir şekilde harekete katılmalarıdır. Kapitalizmin ekonomik olarak iflasa sürüklediği, tasfiye ettiği küçük üreticiler ve zanaatkarların, sosyal demokrat hareketi kendi çıkarlarını da temsil eden tek politik güç olarak gördüklerine işaret eden Engels, bu yeni ögelerin sindirilmesinin eskiye göre daha zor olduğunu söyler ve partiyi uyarır. Bu sindirme sürecini başarılı şekilde yürütmenin tek yolu, partinin stratejisine, taktiğine ve politikalarına yönelik farklı eğilimlerin açıktan tartışma konusu edilmesi, gerektiğinde yolların ayrılmasıdır.

Engels İngiltere'de İşçi Sınıfının Durumu eserinin İngilizce ve Almanca baskılarına yazdığı Önsöz'de (1892), sınıf içinde gelişen “işçi aristokrasi”sine yer verir. Daha sonra Lenin de işçi aristokrasi ile oportünist eğilim arasındaki ilişkiyi ele alacaktır.

İkincisi; Engels partinin sosyal yapısının, gazete ve dergi redaksiyonlarında

yer alanların artan ağırlığı sonucu değiştiğine, partinin büyümesine paralel olarak küçümsenmeyecek oranda artan “parti memuru”na dikkat çeker. Daha önce burjuva gazetelerinde çalışan bu güçler işçi sınıfıyla doğrudan bağ kurmaksızın parti kurumlarında yer almaktadırlar. Bunların önemli görevler üstlenmesini parti için büyük bir tehlike olarak gören Engels, Lafargue'a yazdığı mektupta şunları söyler: “Bu beyler Marksizm adına her şeyi yapıyorlar. Fakat bunlar sizin on yıl önce Fransa'dan tanıdığınız ve Marks'ın 'bildiğim tek şey marksist olmadığım!' dediği cinsten. Belki o (Marks) bu beylere Heine'nin taklitçilere dediğini söylerdi: Ejderha ektim ve pire biçtim!” (Marks-Engels Werke, Bd. 37, s.450)

Üç, egemen sınıfların yoğun bir tarzda gündeme getirdikleri sözde reform politikaları, parti içinde oportünist akımın güçlenmesine, partinin strateji ve taktiği ile marksist teori üzerinde tartışmalara ivme kazandırmıştır. Engels, teoriyi önemsemeyerek, başarı elde etme adına “reel politika”ya yönelmenin nasıl yozlaşmaya yol açtığını somut örneklerle açıklar. İşçi hareketi içinde “sol ajanları” olmadan iktidarını istikrarlı şekilde koruyamayacağını bilincinde olan egemen sınıfın sosyal demokrat hareketin gücünü hesaba katan politikalar izleyeceğinin altını çizer. Başarılı bir gelişmenin temelini, teoride netlik, strateji ve taktikte işçi sınıfının çıkarlarının esas alınması olarak tanımlar.

Bu deneyim üzerinden Lenin, Büyük Ekim Devrimi'nin ideolojik, teorik ve örgütsel temelini hazırlayacaktır.

İşçi sınıfıyla yola devam!

24 Haziran baskın seçimlerinin ardından önemli bir gerçekle yeniden yüze geldik. Esasında hiç de yeni olmayan bu tablo seçimler vesilesiyle daha belirgin, daha görünür hale gelmiş oldu. Tıpkı 12 Eylül askeri faşist cuntasının o çok ağır baskı ortamında gerçekleştirilen seçimleri gibi bu seçimler de OHAL koşullarında, her türlü baskı ve hilenin AKP tarafından kullanıldığı bir dönemde hayata geçirildi. Fakat bu, işçi sınıfının düzen içi tercihlerindeki tutumunu gölgelemiyor. Büyük sanayi merkezlerinde toplanan işçi sınıfı tercihini büyük oranda AKP-MHP'den yana yaptı.

Elbette sınıf saflarındaki sağçılaştırma eğilimi çok daha öncelere, sermaye devletinin bu yöndeki bilinçli politikalarına dayanmaktadır. İşçi sınıfı saflarındaki sağcılık kuşkusuz kimi sol-liberal çevre ve bireylerde sınıfa karşı güvensizlik doğurabilmektedir. Özellikle son seçimlerdeki tablo var olan umutsuzluğu daha da pekiştirmiş olabilir. Oysa aynı sosyal zeminde duran bu küçük-burjuva anlayış, sermaye sınıfının en önemli örgütü olan TÜSİAD gibi kurumlardan demokratik açılımlar da bekleyecek bir şaşkınlık içindedir. Sermaye diktatörlüğünün ihtiyaç duyduğu bugünkü Erdoğan/ AKP rejimi gibi musibetlerin başlıca sorumlularından ve işçi sınıfının ezeli düşmanı olan bu kapitalist sınıftan "demokrasi" bekleyenlerin, "sağcılaştığı" için işçi sınıfından umutsuzluğa kapılması kadar büyük bir çelişki ve tutarsızlık yoktur. 12 Eylül'ü

"Gülme sırası artık bizde" diyerek sevinçle karşılayan burjuvalara yakınlaşanların, işçi sınıfından düzen içi siyasette "sağcılaştığı" için uzaklaşmasının anlaşılabilir tek tarafı, bilimsel sosyalizme ne kadar uzak olduklarıdır.

Kuşkusuz işçi sınıfını meydana getiren tek tek işçilerin düzen içi siyasette, başta Kürt sorunu olmak üzere en temel demokratik sorunlarda takındığı tutum, şovenizmin ve dinsel gericiliğin etkisinde bulunmaları değiştirilmesi gereken sorun alanını göstermektedir. Fakat şu haliyle işçi ve emekçiler bu düzeni temsil eden CHP vb. "sosyal demokrat" bir seçeneği tercih etmiş olsalardı en iyimser durumda bile çok sınırlı bir farklılık olurdu. Avrupa işçi sınıfını etkilemiş olan ve iktidarda bulunan "sosyalist enternasyonal" üyesi mevcut burjuva düzen partilerinin işçi sınıfını nasıl bir yıkıma sürüklediği ortadadır.

İşçi sınıfı bir sınıf olarak davranmadığı, kendisini sosyal yıkıma uğratan sermayenin sınıf iktidarına karşı mücadele edemediği, "sınıfa karşı sınıf" diyemediği için kaybetmektedir. Bu sınıf bilincine ulaşamayan işçiler, düzenin herhangi bir sol maskeli temsilcisine destek verselerdi bile yine bu sömürü düzeninin çarkları aleyhlerine dönüyor olacaktır.

Bugün itibarıyla sınıf bilinciyle hareket edememekten kaynaklı olarak gerici sağ partilere oy veren işçi ve emekçilerin; nihai kurtuluşun bu kapitalist sistemin ortadan kalkmasıyla mümkün olabilece-

ğini, oy verdikleri de dahil bu düzenden yana olan tüm burjuva partilerin kapitalist sınıfın çıkarlarını savunduklarını anlayabilmeleri işçi sınıfı merkezli, sabırlı bir devrimci çalışmayla, işçi sınıfının gündelik mücadeleye çekilip kendi öz deneyimi temelinde eğitimiyle mümkün olacaktır.

Vakti zamanında Ekim Devrimi'nin yaratıcısı Rusya proletaryası Papaz Gapon'un peşine takılmış, "Çar babaya" şikâyetlerini bildirmek için yola koyulmuştu. Sonuç ise Kanlı Pazar'dır. Eğer işçi sınıfının, yoksul köylülüğün, emekçi halkların, ezilen ulusların yaşadığı trajedilerin, katliamların, açlığın nelere yol açtığına bakılacaksa en iyi örneklerden biri Sovyet Rusya'dır. İşçi sınıfı Papaz Gapon gibi din tüccarlarının peşinden sürüklenmiş, işçiler yaşadıkları sefaletin sorumlusu olan çarlara on yıllarca "babaları" olarak biat etmişlerdi. Ezilen uluslar bir halklar hapishanesine dönen Rusya'da nice katliamlar yaşamışlardı.

Ekim Devrimi bilimsel sosyalizmin doğrulandığı bir yaşanmışlıktır. İşçi sınıfı yaşadığımız zaman diliminde güncel siyasal gelişmeler karşısında "sağcı" olsa da bilimsel olarak devrimci tek sınıftır. Mesele işçi sınıfının bu devrimci yanını açığa çıkartabilmek, bu temelde örgütleyebilmektir. Bunun için de işçi sınıfının devrimci programını rehber edinmek, bu program doğrultusunda sabırla mücadele etmek gerekmektedir.

Kadın ve çocuğa şiddette gerici iktidarın çözümsüzlüğü

AKP iktidarı gerici uygulamalarıyla kadına ve çocuklara yönelik cinsel istismar ve şiddetin önünü açarken, kendisinin sorumlu olduğu toplumsal sorunları "çözeceği" iddiasını ve çarpıtmalarını yaymayı sürdürüyor. Dinci-gerici vakıf ve kurumlardaki istismarlara "bir kerelik olay" diye yaklaşarak kendilerini aklayanlar, kadına ve çocuğa yönelik gericilikteki sorumluluklarını örtbas ediyor. Ankara'da 8 yaşındaki Eylül Yağlıkara'nın cinsel saldırıya uğrayarak hunharca katledilmesinin ardından benzer çarpıtmalar bir kez daha devreye sokuldu.

Kız çocuğunun katledilmesiyle ilgili konuşan AKP şefi Bekir Bozdağ, hükümet olarak bugüne kadar bu tür cinayetleri önlemeye dönük adımlar attıklarını iddia etti. Bu iddiasına karşın "yeni cezaların" çözüm olacağı yanılısamasını yayan Bozdağ, bu düzenlemeleri de seçimler nedeniyle ertelediklerini söyledi.

Kendilerinin de sorumlusu olduğu toplumsal soruna, Bozdağ'ın sunduğu "çözümler" ise "yeni cezalar"dan ve sorunun "hastalık" olarak çarpıtılmasından öteye gidemedi. Yeni dönemde cezaları arttıracıklarını söyleyen Bozdağ, "Cinsel kastrasyon dediğimiz tedbiri de bütün yönleriyle yeni dönemde devreye sokacağız" dedi.

Dinci gericiliğin önünü açan kurumların başında gelen Diyanet İşleri Başkanlığı da kız çocuğunun katledilmesiyle ilgili açıklama yapmaktan geri durmadı.

Diyanet, "kötülüklerin ahirette ve mahşer gününde hesabının sorulacağı" yönünde sure paylaşarak din tacirliğini bir kez daha ortaya serdi. Açıklamada şu ifadeler yer aldı:

"Biz inanıyoruz ki herkes, çağının şahidi ve sorumlusu olarak, iyiliği, emaneti, adaleti ayakta tutma ve kötülükleri bertaraf etme adına yapıp, yapmadıklarından ahirette hesaba çekilecektir. Ancak bütün zalimlerin yaptıklarından hesaba çekileceği mahşer gününde;

"Diri diri gömülen kız çocuğunun hangi gınahtan ötürü öldürüldüğü sorulduğu zaman" (Tekvîr, 81/8-9) elbette caniler elim bir azaba çarptırılacaktır."

Çocuğa yönelik şiddet ve cinsel istismar düzeni

Çocuğa yönelik şiddet ve cinsel istismarın artışı toplumsal çürümenin en önemli göstergelerinden biridir. Bu çürüme sömürü ve köleliğin, bunun günümüzdeki biçimi olan kapitalizmin hâkim olduğu her ülkede gözlemlenir. Mevcut düzenin bekçileri, savunmasız konumda bulunan çocukların şiddet ve istismara maruz kalmasına karşı çözüm üretebilme kabiliyetine sahip değillerdir.

8 yaşındaki Eylül'ün vahşice katledilmesi üzerine günlerdir haberler yapılıyor. Eylül, ailesi ile birlikte tatil için bulunduğu memleketinde, komşuları Uğur K. tarafından kaçırıldı, işkence gördü, cinsel istismara maruz kaldı, katledildi. Yaşanan vahşetin daha fazla ayrıntılarına girmeye gerek yok, zira burjuva medya bunu, olayın tüm magazinsel boyutuyla vererek yerine getiriyor. Geniş tepkilere yol açan bu olay üzerinden cinsel istismara karşı alınabilecek önlemler konusunda yeniden tartışılmaya başlandı.

Öncelikle hükümet yetkilileri en sert önlemlerin alınacağına dair açıklamalarda bulundular. AKP hükümetinin bu açıklamalarının nasıl ikiyüzlüce olduğu, geçmişteki icraatlarından hatırlanacaktır. Ensar Vakfı'nda 40 çocuğa tecavüz edilmesine, bir kereden bir şey olmaz dediler. Bir AKP milletvekili aday, İslam hukukuna göre buluş çağına giren kız çocuklarının evlendirilebileceğini, bunun istismar sayılmasının İslam hukukuna aykırı olacağını söyledi. 4+4+4 eğitim sistemi ile çocuk yaşta evlendirilmenin önünü açtılar, müftülere nikâh kıyama yetkisi

verdiler. Okul ders kitapları gerici zihniyet ve söylemlerle dolduruldu. Mahkemelerde cezai indirimlere gittiler. Devlet yurtlarını tarikatlara devrettiler, birçok semtte tek alternatif olarak bu tarikat yurtları gösterildi. Çocuklar 4-5 yaşlarında henüz soyut düşünebilme yetisinde değilken kuran kurslarına, yatılı okullara gönderilerek, dinsel gericiliğe mahkum edildiler.

Tüm bunlar yetmedi, cinsel istismar yasasında rıza arama yaşının 12'ye düşürülmesini ve mağdur ile failin evlenmesi durumunda cezai yaptırımın ertelenmesini önerdiler. Bu yasa tasarısı 2016 yılından beri tartışılmaktadır ve gerek düzen muhalefetine gerekse toplumsal muhalefetin tepkilerine konu olmaktadır. En son 9 Nisan 2018'de tekrar meclise getirilen tasarı seçimler dolayısıyla görüşülemedi. Bu tasarıda cezalar daha da ağırlaştırılmış şekilde yer alıyor. 12 yaş altındaki çocuklara yönelik cinsel istismar suçlarına 40-50 yıl müebbet hapis istenecek. Gerekli görüldüğü takdirde

faile cinsel kastrasyon (kimyasal hadım) uygulanabilecek. Cinsel istismar mağduru çocuğun yüksek yararı gereği bu vakaların yayını kısıtlanabilecek ya da yasaklanabilecek. Devlet memurluğuna atama şartları arasında, çocukların cinsel istismarı suçundan mahkum olmama şartı yer alacak. Eylül'ün katledilmesi üzerine hükümet sözcüleri meclis açılır açılmaz bu tasarımı hemen gündeme alacaklarını söylediler.

Özgecan Aslan'ın hunharca katledilmesi üzerine de hadım etme ve idam tartışmaları açılmıştı. Toplum öfkesini sokakta ifade ettiğinden dolayı katil hiç indirim alamadan ağırlaştırılmış müebbet hapse çarptırıldı, ardından hapishanede silah ile öldürüldü. Güya insanların öfkesi dindirildi. Aradan 3 yıl geçti. Eylül için de toplumun öfkesinin tekrardan sokaklara taşmasından korkan iktidar, "devlete güvenin, caydırıcı cezalar getireceğiz, kimyasal hadım uygulayacağız" telkinlerinde bulunuyor.

Mevcut düzende cinsel istismarın

önlemlerine yönelik çözüm önerileri hukuki boyut ile sınırlı kalıyor. Cezaların ağırlaştırılması, kimyasal hadım gibi yöntemler ile olay bireyselle indirgeniyor. Bu yöntemler işe yarasaydı şu ana kadar birçok ülkede cinsel istismardan söz etmemek gerekirdi. Cinsel istismar bir şiddet türüdür; hastalık değil, suçtur. Sorunun kaynağı toplumsaldır, çözümünü de öyle olacaktır.

Halihazırda çocuk üzerinde kurulan iktidarın ve gücün kötüye kullanımı şiddeti doğuruyor. Bu durum özel mülkiyet anlayışının hâkim hale geldiği toplumlarda yaşanıyor, zira çocuk da mülk sayılıyor. Özel mülkiyet erkek egemen zihniyeti yarattı ve ataerkillik yüzyıllardır özü korunarak günümüze kadar taşındı. Bu zihniyet artık kurumsallaşmış durumda. Öyle ki aile, din, devlet, eğitim sistemi, medya, yargı düzeni, yani toplumsal ilişkiler her gün ve her gün bu zihniyeti, bu gericiliği üretiyor. Çocukların payına şiddetin tüm boyutları düşüyor. Günümüzde kapitalizm toplumsal çürümenin esas kaynağıdır ve AKP gericiğini de kapitalizm yaratmıştır. AKP ise 16 yıldır gerek söylemleri gerek politikaları ile şiddet ve istismarın önünü daha da açmıştır.

Cinsel istismara karşı alınabilecek acil önlemler elbette vardır. Birçok sivil toplum örgütü döne döne önlemler sıralamaktadır. Hukuki yaptırımların yanında, olayın psikolojik desteği, bilinçlenme ve eğitim boyutu bugünden işlenebilir. Türkiye toplumlarında kültürel olarak çocuğa dokunma yaygındır. Çocuğa iyi dokunma-kötü dokunma öğretiler, nasıl yardım isteyebileceği de. Cinsel eğitim ilkokuldan itibaren çocukların anlayabileceği düzeylerde verilebilir. Çocukların korunmasına dair adımlar atılabilir. Cinsel Şiddet Başvuru Merkezleri, Tecavüz Kriz Merkezleri gibi modeller geliştirilebilir. Yayın yasağı uygulaması ise toplumun haber alma hakkının engellenmesidir. Yayın gerekli tedbirler doğrultusunda elbette yapılmalıdır.

Ancak unutulmamalıdır ki şiddet ve cinsel saldırı sorununun çözüme kavuşturulması, sorunun kaynağı kaldırılarak, yani mevcut düzenin yıkılmasıyla toplumda köklü bir değişim ve dönüşüm gerçekleştirilerek başarılacaktır.

Eylül, Leyla ve diğerleri... Çocuklarımız için bu karanlığı parçalayalım!

Önce Eylül'ün, sonra Leyla'nın ölüm haberini aldık. Çocuk istismarının ve çocuğa yönelik şiddetin arttığı son dönemde Eylül ve Leyla'nın peş peşe gelen kaçırılma ve ölüm haberleri toplumsal öfkenin patlamasına sebep oldu. Adeta Eylül ve Leyla'nın ölümü diğer istismara uğrayan, şiddet gören, katledilen çocukların sesi oldu.

Evet, Eylül ve Leyla ilk değil. İstatistikî verilere göre çocuk istismarı Türkiye'de son 10 yılda %700 arttı. Suriye'deki savaşta 11 bin çocuk katledildi... Çocuklarımız kaçırılıyor, aile içi şiddete-istis-

mar maruz kalıyor, tarikat yurtlarında yanarak, savaştan kaçarken bir mülteci teknesinde boğularak ölüyor. Çocuklarımız okula gitmeleri gerekirken çalışıyor, çalışırken iş cinayetine kurban gidiyor...

İçerisinde yaşadığımız kapitalist sömürü düzeni çocuklarımıza şiddet, istismar ve ölümden başka bir şey vermiyor. Biz çocuklarımıza güzel yarınlar bırakmak istesek de bu kirli düzen peşimizi bırakmıyor.

Bu düzen, Eylül ve Leyla'nın katledilmesinin ardından çözüm olarak idam ve hadım cezası tartışmalarını açıyor.

Sorunun kaynağı, bu tarz olayların yaşanmaması için yapılması gerekenler ise tartışılmıyor. Çünkü Eylül'ün ve diğerlerinin katillerini, tacizcilerini, tecavüzcülerini yaratan bu sistemin ta kendisi!

Çocuklarımızın neşeye büyüdüğü, hem bedensel hem de ruhsal olarak sağlıklı geliştiği, tüm temel ihtiyaçlarını karşılayabildiği bir dünya için mücadele etmekten başka bir seçeneğimiz yok.

Bu pisiği ancak devrim temizler!

İŞÇİ-EMEÇÇİ KADIN KOMİSYONLARI

3 Temmuz 2018

Zorlu dönemde zorlu bir yürüyüş bekliyor

Kapitalist sistem uzun bir dönemdir çok yönlü bir krizin pençesinde debeleniyor. Fransa'da emekçilere karşı uygulanan saldırı politikaları, Arjantin'in tekrardan IMF kapısında soluğu alması, Yunanistan'da emekçiler tarafından yapılan genel grevler kapitalizmin tüm dünyada bir çıkmazın içerisinde olduğunu gözler önüne seriyor.

İçerisinden geçmekte olduğumuz dönemin bir diğer gerçeği ise her geçen gün tırmandırılan emperyalist savaş ve saldırganlık. Başta Suriye olmak üzere, Ortadoğu'da yaşanan gelişmeler emperyalistler arası çelişkilerin gün be gün keskinleştiğini gösteriyor. Emperyalist güçler arası gerilim silahlanmayı ve militarizmi tırmandırırken yeni ittifak ve güç birliği arayışları gündeme geliyor. Son olarak 9 Avrupa ülkesinin kurduğu 'Avrupa Müdahale İnisiyatifi' bunun örneklerinden sayılabilir.

KARANLIK DAHA DA KOYULAŞACAKTIR!

Türkiye de elbette bu süreçte krizi en yakından hisseden ülkelerden birisidir. Krizin etkileri yıkıcı olarak hissedilmeden baskın seçime giden AKP-MHP koalisyonu aynı zamanda ekonomik olarak bir enkazı da omuzlamış durumdadır. Bir

türlü düşürülemeyen enflasyon oranları, her geçen gün artan işsizlik, doların durdurulamayan yükselişi içerisine düşülen bataklığı çarpıcı bir şekilde ifade etmektedir. En son IMF kapılarında medet aramaya giden bir süreç başlamıştır.

AKP iktidarının krizin tüm faturasını emekçilerin sırtına yükleyeceği ise açık. Bu nedenle emekçilerin iktidar karşıtı tepkileri de engellenemez bir biçimde açığa çıkmak zorundadır. Emekçiler cephesinde açığa çıkacak her tepki ve eylemin faşist tek adam rejimi tarafından baskı ve zorbalıkla karşılanacağı da öyle. Ekonomik çöküntüyü omuzlayan Erdoğan ve çevresi her ne kadar "OHAL kalkacak" deseler de baskı politikalarını daha da arttıracaktır. Seçimlerin hemen sonrası

Antalya ve İstanbul'da seçim eylemlerine yapılan operasyonlar ve gözaltılar bunun net örneklerindedir.

Bu dönem içerisinde devrimci politikalar kitlelere mal edilemezse, sermaye insanları bölecek ve sürecin sorumlusu olarak başka halkları veya kendisi gibi düşünmeyen yanı başındaki insanları gösterecektir. Unutmamak gerekir ki, Hitler faşizmini Almanya'nın içerisinde debelendiği kriz yaratmıştır. Cezaevlerinden dışarıya sürekli mesaj gönderen mafya bozuntusu ülkücü çetelerin böyle bir süreçte görev istemeleri de hiç tesadüf değildir. Süleyman Soylu'nun Pervin Buldan'ı arayarak savurduğu tehditler içerisine girilen süreci özetler niteliktedir.

ZORLU DÖNEMDE ZORLU BİR YÜRÜYÜŞ BİZLERİ BEKLİYOR!

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, yeni dönem krizin derinleşeceği ve krizle birlikte baskı politikalarının artacağı bir süreç olacaktır. Bu süreçte emekçilerin sokak eylemleri ile sürecin önemli dinamiklerinden olan Kürtlerin, Alevi emekçilerin ve kadınların mücadelesini birleştirecek politikaların belirlenmesi önemli bir yerde duruyor. Ayrıca faşist baskı ve saldırılara karşı her açıdan yapılması gereken hazırlıkların da devrimciler cephesinden üzerinde önemle durulması gerekmektedir.

A. AKIN ASYA

Sivas Katliamı 25. yıldönümünde lanetlendi

2 Temmuz 199'te 33 aydın ve sanatçı, Sivas'taki Madımak Otelinde gerici-ler tarafından yakılarak katledilmelerinin 25. yılında anıldı

Sivas'ta yapılan anmada polis ablukası dikkat çekerken otel binasının önüne ellerinde kaybettikleri yakınlarının fotoğrafları ile gelen aileler içeri girmedi, fotoğraf ve karanfilleri otelin önüne bıraktılar.

Alevi örgütleri adına yapılan konuşmada otelin Alevi örgütlerine teslim edilmesi ve müze haline getirilmesi istendi.

30 Haziran günü Ankara Mamak'ta Pir Sultan Abdal Kültür Derneği (PSAKD) tarafından miting örgütlenirken Batıkent Meydanı'nda toplanarak Batıkent cemevine bir yürüyüş gerçekleştirildi.

1 Temmuz günü İstanbul'daki Sarıgazi'de bir araya gelen ilerici, devrimci kurumlar toplanma noktasını ablukaya alan polisin dayatmalarına karşın Demokrasi Caddesi boyunca alkış ve slo-

ganlarla yürüyüş yaptı.

Esenyurt Depo'da yapılan anmada okunan basın açıklamasında, dönemin siyasetçilerinin katilleri destekleyen sözleri hatırlatılarak bugün aynı misyonu devam ettirdikleri, AKP'yi kurdukları ifade edildi.

Malatya'da Emeksiz Meydanı'nda toplanarak katliamı gerçekleştirenler ile AKP'nin ilişkileri teşhir edildi.

Diyarbakır'da düzenlenen anmada katillerin ve arkalarındaki düzenin 25 yıl içerisinde korunduğu, bunun sonucunda yeni katliamlar yaşandığı üzerinde duruldu.

Adana'da ise Şakirpaşa Mehmet Demir Cemevi Derneği anma etkinliği gerçekleştirdi.

2 Temmuz günü Çorlu Kadın Platfor-

mu tarafından Çorlu Heykel Meydanı'nda yapılan eylemde, sermaye devletinin iktidarını sürdürmek için katliamlar gerçekleştirdiği belirtilerek mezhepçiliğe karşı mücadelenin ancak işçilerin birliği, halkların kardeşliği ile mümkün olduğu vurgulandı, mezhepsel baskı ve ayrımcılığa son vermenin ancak sosyalizmde mümkün olduğu belirtildi.

Bursa Alevi Kültür Dernekleri, Setbaşı'nda toplanarak Kent Müzesi'ne yürüdü.

Ankara'da Toros Sokak'ta toplanan kitle katliamı lanetlemek için Tandoğan Meydanı'na yürüdü. PSAKD Genel Sekreteri Onur Şahin burada yaptığı açıklamada dönemin belediye başkanı Karamollaoğlu ve cumhurbaşkanı Çiller'in katliamı meşrulaştıran açıklamalarını hatırlattı. Katliam davasında zaman

aşımı kararı verildiğine ve katillerin korunduğuna dikkat çekilen açıklamanın ardından şehit aileleri adına konuşan Nilgün Karababa şunları söyledi: "Sivas Katliamı'nı gerçekleştirenler bu ülkede milletvekili, bakan ve anayasa mahkemesi başkanı oldu. Böyle bir ülkede Sivas davasında gerçek bir yargılama yapılabilir mi? Doğru düzgün bir karar verilebilir mi?"

İzmir'de Aliğa Emek ve Demokrasi Platformu'nun çağrısıyla toplanan kitle Alevi Kültür Dernekleri önünde toplanarak Demokrasi Meydanı'na yürüdü. Burada basın açıklaması ve müzik dinletisi gerçekleştirildi.

Alevi Bektaş Federasyonu'nun (ABF) çağrısıyla **Konak**'ta gerçekleştirilen eylemde katillerin korunduğuna dikkat çekilerek, Alevilere dönük ötekileştirme ve yok sayma politikalarının bugün de artarak sürdüğü belirtildi.

Yıllık enflasyon Haziran'da rekor kırdı: Yüzde 15'i geçti!

Türkiye ekonomisindeki kırılganlığı ortaya seren göstergelerin başında gelen enflasyonda Haziran ayında rekor seviyeye ulaşıldı. Sermayenin kârları üzerine kurulu düzenin, krizini işçi sınıfı ve emekçilere fatura etmesinin de bir aracı olan fiyat artışları yıllık bazda son 15 yılın en yüksek düzeyine çıktı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından 3 Temmuz'da açıklanan verilere göre, aylık fiyat artışı yüzde 2,61 oldu. 12 aylık ortalamalara göre yüzde 11,5 olan fiyat artışı, 2017 Haziran'ına kıyasla yüzde 15,39 ile rekor kırdı.

GIDA FİYATLARINDA 1 AYDA YÜZDE 6 ARTIŞ

Yıllık enflasyondaki rekorda belirleyici olan harcama grupları arasında ilk sırada ulaştırma, ev eşyası, gıda ve alkolsüz içecekler geldi. Ulaştırma grubunda fiyatlar bir yılda yüzde 24,26'lık artış kaydederken; ev eşyası grubu yüzde 18,91, gıda ve

alkolsüz içecekler ise yüzde 18,89 zamlandı.

2018 yılı boyunca en çok fiyat artışı yaşayan harcama grubu da gıda ve alkolsüz içecekler oldu. Aralık sonuna göre gıda fiyatları yüzde 13,80 pahalılaştı. Mayıs ayına kıyasla en büyük artış da gıda fiyatlarında oldu. Gıda fiyatları bir ayda yüzde 6 oranında zamlandı.

DEVASA ARTIŞLAR SOĞAN VE PATATESLE SINIRLI DEĞİL

Soğan ve patates fiyatlarındaki rekor artışlarla ortaya serilen gıda enflasyonu, havuç, biber, limon, domates, başta olmak üzere pek çok üründe ortaya çıktı. Yüzde 6 olan gıda enflasyonunun üzerinde artış yaşayan ürünlerin bir kısmı şöyle: Kuru soğan yüzde 82,53, patates 63,34, havuç 57,72, sivri biber 57,28, limon 35,32, domates 23,59, yeşil soğan 14,84, elma 12,49, tavuk eti 8,95, salatalık 6,87.

ÜRETİCİ FİYATLARI DA ZİRVE YAPTI, ENFLASYON ARTIŞI SÜRECEK

Tüketici fiyatlarının yanı sıra TÜİK'in açıkladığı üretici fiyat endeksinde de geçen ay baş gösteren yükseliş bu ay da devam etti.

Tüketici fiyatlarına sonradan yansayan üretici fiyatları, gelecek aylarda da enflasyonda rekorların tazelenmesine işaret etti.

Yurtiçi üretici fiyatları yıllık yüzde 23,71 arttı; fiyatlarda, önceki aya kıyasla yüzde 3,03, on iki aylık ortalamalara göre yüzde 16,57 artış yaşandı. Ana sanayi gruplarında en büyük artış ise enerjide oldu. Yıllık bazda enerjide yüzde 34,87'lik artış olurken, fiyatlar aylık yüzde 3,21 arttı. Aylık değişimdeki fiyat artışında ilk sırada ara malı üretimi yer aldı. Ara malı üretici fiyatları bir ayda yüzde 3,52 yükseldi.

Dış ticaret açığı Mayıs'ta da arttı

TÜİK ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan dış ticaret istatistiklerinin Mayıs ayı verileri açıklandı.

TÜİK tarafından yayınlanan verilere göre, 2018 Mayıs ayında ihracat önceki yılın aynı ayına kıyasla yüzde 5,3, ithalat yüzde 5,5 arttı. Dış ticaret açığı da yüzde 5,7 artış gösterdi. İhracatın ithalatı karşılama oranı da 2017 Mayıs'ındaki yüzde 64,9'luk değerinden yüzde 64,8'e düştü.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre, 2018 Nisan ayına kıyasla ihracatta yüzde 0,3 artış yaşanırken ithalat yüzde 1,7 azaldı. Aynı istatistiklere göre, geçtiğimiz yılın Mayıs ayına kıyasla ihracat yüzde 5,2, ithalat yüzde 3,1 arttı.

İhracat yapılan ülkelerde AB ülkeleri başta yer alırken, AB-28'in ihracattaki payı 2017 Mayıs'ındaki yüzde 45'ten yüzde 50,9'a çıktı. AB'ye yapılan ihracatta da aynı dönemde yüzde 19,3 artış kaydedildi.

İhracatta ilk sırada gelen ülkeler sırasıyla Almanya, İtalya, İngiltere ve İspanya olurken, ithalatta Çin, Almanya, Rusya ve İngiltere izledi.

Sermayede enflasyon tedirginliği

3 Temmuz günü açıklanan Haziran ayı üretici ve tüketici fiyatlarında yaşanan artışlar sonrası sermayede tedirginlik göze çarptı.

Enflasyon rakamlarıyla ilgili sosyal medyadan paylaşımda bulunan TÜSİAD Baş Ekonomisti Zümrüt İmamoğlu da "makul seviyenin aşıldığı" değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye'nin dünyadan ayrıştığına değinen İmamoğlu şu ifadeleri kullandı: "Enflasyon oranı %15,4. Üretici fiyatlarında artış %23,7. Enflasyonda makul seviyeleri aşmış bulunuyoruz. Tüm dünyadan da ayrılmış durumda. Türkiye'nin çok ciddi bir ekonomik programa ihtiyacı var."

"Çekirdek enflasyonda kayda değer yükseliş"

3 Temmuz günü açıklanan Haziran ayı enflasyon verilerine ilişkin Merkez Bankası'nın (MB) değerlendirmesi "Aylık Fiyat Değişimleri Raporu" ile yayınlandı. MB, son 15 yılın rekorunu kıran yıllık enflasyon verilerini "kayda değer yükseliş" vurgularıyla açıklamakla yetindi. Üretici fiyatlarındaki rekor artışa dair ise "yıllık enflasyonda endeks tarihindeki en yüksek seviyeye ulaşıldığı" hatırlatıldı.

Raporun özet bölümünde, çekirdek göstergelerin yıllık enflasyonlarının ve ana eğilimlerinin kayda değer yükseliş

gösterdiğini belirten Merkez Bankası, artışa en belirgin katkının sebze ürünleri başta olmak üzere işlenmemiş gıdadan geldiğini ifade etti. Dövizdeki yükselişin enflasyona etkisine, ithalat ürünlerinin fiyatlarındaki artışa değinilen açıklamada şu ifadeler yer aldı:

"Enflasyondaki yükselişe en belirgin katkı sebze ürünleri öncülüğünde işlenmemiş gıda grubundan gelmiştir. Bu dönemde enerji enflasyonundaki yukarı yönlü seyir sürmüştür. Döviz kuru gelişmelerine bağlı olarak başta beyaz eşya

ve otomobil olmak üzere dayanıklı tüketim mallarında yüksek oranlı fiyat artışları kaydedilmiştir. Türk lirasındaki değer kaybı, ithal içeriği yüksek diğer temel malların yanı sıra bazı hizmet gruplarını da olumsuz etkilemiştir. Bu dönemde hizmet enflasyonunda genele yayılan artışlar izlenmiştir. Bu gelişmede maliyet unsurlarının yanında, talep yönlü etkiler de hissedilmiştir. Bu çerçevede, çekirdek göstergelerin yıllık enflasyonları ve ana eğilimleri kayda değer bir biçimde yükselmiştir."

Hak gasplarına, işten atmaya karşı grev ve direnişler sürüyor

İşten atma saldırısına, hakların gasp edilmesine ve kölelik dayatmalarına karşı direniş ve grevler sürüyor.

SÜPERPAK'TA GREV SÜRÜYOR

250 Süperpak işçisinin Türkiye'deki 3 şehirde (İzmir, Antep, Karaman) 3. Dönem Toplu İş Sözleşmesi'nin tıkanması üzerine 20 Haziran'da başladığı grev 3. haftasında devam ediyor.

İzmir Torbalı'da ilk günden itibaren kararlı bir şekilde grevlerine devam eden 90 işçi, toplamda 24 maddede anlaşamadıklarını ve asıl belirleyici olanlardan birinin de iş güvencesi karşılığında patronun "0 zam" dayatması olduğunu ifade etti.

Kabul edilemez olan patron dayatmasına karşı grevi kararlılıkla sürdüreceklerini belirten işçiler, dayanışmanın da daha güçlü olmasını istiyorlar.

VIKİNG KAĞIT'TA İŞTEN ATMA SALDIRISI

İzmir Aliğa'da bulunan Viking Kağıt Fabrikası'nda 29 Haziran Cuma günü işten atmalar yaşandı. Gergin geçen sözleşme döneminin ardından "küçülme" bahanesiyle 2 işçi işten çıkarıldı. Çıkarılan işçiler 13 ve 17 yıllık Viking çalışanıydılar.

Bunun yanında fabrika içerisinde işçilerin bölümleri değiştirilmek isteniyor. İşten atmalarda yerlerin doldurulması için işçiler yerlerinin değiştirilmesine zorlanıyorlar. Bu bölüm değişikliğini kabul etmeyen iki işçinin de istifa ettiği öğrenildi.

Selüloz-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu Viking fabrikası önünde işten atmalara karşı bekleyişe geçildi. Üretim normal olarak devam ederken, işçiler ise vardiyalarına göre dışarıda arkadaşlarıyla bekliyorlar.

CSUN'DA İŞÇİLERİN BEKLEYİŞİ DEVAM EDİYOR

Aylardır üretimin durduğu ve son 1 aydır ücretlerin de ödenmediği CSUN fabrikasında işçilerin kapı önündeki bekleyişi sürüyor.

Tuzla Serbest Bölge'de bulunan Çin sermayeli fabrikada patron, sürekli olarak işlerin açılacağını ve maaşların ödeneceğini söylese de, 29 Haziran Cuma ücretlerin yatırılacağı söylentisi boşa düştü. Ücretlerin hâlâ yatmadığını söy-

leyen işçiler geride bıraktığımız hafta boyunca da bekleyişlerine devam ettiler. Öte yandan fabrika önünde bekleyen işçi sayısı her vardiyada 10'ar kişiye düşürülmüş durumda.

Fabrika önünde konuştuğumuz bir kadın işçi, fabrikaya sendika gelmeden önce çalışma sürelerinin çok uzun olduğunu, amirler tarafından sürekli olarak hakarete maruz kaldıklarını ancak sendika geldiğinden beri çalışma koşullarının daha iyi durumda olduğunu anlattı. 7 aydır üretim yapılmadığı halde sendikanın ve işçinin basıncıyla ücretlerinin ödendiğini, fakat gelinen noktada ücretlerinin de yatmadığını ve ne yapacaklarını, ne olacağını bilmeden beklemeye devam ettiklerini aktardı.

HEMA'DA YENİ İŞÇİ KIYIMI

Hattat Holding'e bağlı Hema Endüstri AŞ'nin Bartın Amasra'daki maden ocağında işten atılan işçilerin sayısı 91'e çıktı. Madenin girişine direniş çadırı kuran işçiler haklarını istiyor.

Haklarını talep ettikleri için patronun işten atma saldırısıyla karşılaşan işçiler, geçtiğimiz hafta kendilerini madene kapatarak haklarını istemişti. 60'a yakın işçinin ücretini ödemeyen, sigorta primini kesen ve işten atma saldırısını da devreye sokarak pek çok hakkını gasp eden taşeron şirket Denfa ve Hema patronları, işçilerin eylemlerine karşılık yeni kıyımlara başvurdu ve geri adım atmayacaklarını söyledi.

İşten atılan işçiler yaşadıkları saldırıları şöyle anlattı:

"Uzun zamandır bu mücadelemiz devam ediyordu. Önce maaşlarımızı ver-

memeye başladılar, sonra ücretsiz izne çıkarttılar, sonrasında biz oturma ve iş yerini terk etmeme eylemleri yaptık. Seçimden önce paralarımızın bir kısmını yatırıp tekrar işe başlattılar, seçimler bitti. İşte gelinen son nokta 91 kişi işsiz kaldık."

KENAN GÜNGÖRDÜ'DEN TEHDİTLERE İLİŞKİN AÇIKLAMA

Zeytinburnu Belediyesi'nde işten atılan ve direnişe geçen Kenan Güngördü, aldığı tehditler karşısında 2 Temmuz'da basın toplantısı düzenledi.

İHD İstanbul Şubesi'ndeki toplantıda konuşan Güngördü, "Taşeron kadro" aldatmacasını teşhir ederek binlerce işçi gibi kendisinin de "güvenlik soruşturması" gerekçesiyle işten atıldığını hatırlattı.

Bu haksızlık karşısında belediye önünde başlattığı direnişle işini geri istediğini belirten Güngördü, 82 gün sürdürdüğü direnişten rahatsız olanların kendisini arayarak tehditler savurduğunu aktardı.

Güngördü, tehditlerin Zeytinburnu Belediye Başkanı Murat Aydın'ın kendisi hakkında "PKK'lıydı o yüzden işten attık" diyerek hedef göstermesinden sonra başladığını belirtti. Gizli numaradan defalarca aranarak "adımlarına dikkat et", "sen çok fazla oldun" gibi sözlerin yanı sıra ağza alınmayacak küfürlerle karşılaştığını ifade etti. başına gelebilecek her türlü olaydan Zeytinburnu Belediye Başkanı Murat Aydın'ın sorumlu olduğunu söyledi.

DERYA KOÇAK, ETHICA HASTANESİ'NDEN HAKLARINI İSTEDİ

Bakırköy-İncirli'de bulunan Ethica Hastanesi tarafından tazminatsız şekilde

işten atılan Derya Koçak, 30 Haziran'da hastane önünde gerçekleştirdiği eylemle gasp edilen haklarını istedi.

Hastane önünde açıklama yapan Koçak, direnişinin 12. gününde olduğunu belirterek bugüne kadar sürdürdüğü oturma eylemi süresince yaşadıklarını anlattı.

Eylemin 2. gününde hastane yönetiminin geri adım attığını belirten Koçak, kıdem ve ihbar tazminatını ödeyeceklerini ancak mesai ücretlerini ise vermeyeceklerini söylediklerini aktardı.

Bir hafta sonraki arabulucu görüşmesinde ise kendisine kıdem ve ihbar tazminatlarına ek olarak küçük bir meblağ mesai ücreti önerdiklerini ancak kendisinin bütün haklarını tam olarak istediğini belirterek bu teklifi reddettiğini aktardı. Haklarını alana kadar direnişinin süreceğini söyledi.

ARÇELİK'TE TAŞINMA NEDENİYLE 500 İŞÇİ İŞİNDEN OLDU

İstanbul Beylikdüzü'nde bulunan Arçelik'in Tekirdağ'ın Çerkezköy ilçesine taşınması sebebiyle, Çerkezköy'e gitmeyen 500 işçi işten çıktı.

Yaklaşık 1 yıldır peyderpey taşınan Arçelik'te, Çerkezköy'e gitmek istemeyen 500 işçi 29 Haziran Cuma günü işten çıktı. Öte yandan 2 Temmuz'da taşınacağı söylenen fabrikada taşınmanın Eylül ayına ertelendiği ifade ediliyor. Çalışmanın devam ettiği fabrikada bazı bantlar taşınırken, Çerkezköy'den 5 otobüs işçi ise çalıştırılmak üzere Beylikdüzü'ye getiriliyor. İşten ayrılan işçiler ise ücretlerinin ve tazminatlarının halen ödenmemesine tepkili.

Mata Otomotiv'de sendika işbirliğiyle öncü işçiler atıldı

Tuzla Serbest Bölge'de bulunan Mata Otomotiv fabrikasında patronun işten atma saldırısı devrede. Yakın zamanda iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınması için mola saatlerini uzatarak eylemler yapan, fabrikadaki havalandırma sorununun çözülmesi için üretimde sayıları düşüren Mata Otomotiv işçileri son olarak, patronun iş koluna itiraz etmedikleri yönündeki sözlerini tutmadığı için üretim sayılarının düşürülmesine devam etmişti.

Mata yönetiminin üretim alanında yaptığı toplantıya beyaz yaka çalışanların dışında, üretimde hiçbir işçinin gitmesi yönetim tarafından saldırıyla karşılandı.

Mata işçilerinin örgütlülüğünden rahatsız olan Mata yönetimi, 30 Haziran Cumartesi günü 30 işçinin telefonlarına iş akitlerinin son bulduğuna dair mesaj gönderdi. Sendika temsilcilerinin de içlerinde olduğu çoğunluğu komite üyesi 39 işçi 25/2 maddesi üzerinden işten çıkarıldıklarına dair mesajlar üzerine Birleşik Metal-İş İstanbul 1 No'lu Şube'ye gittiler.

1 Temmuz Pazar günü de Bostancı'da bulunan Birleşik Metal-İş Genel Merkezi'ne giden işçiler bekleyişe geçtiler. Genel merkez yöneticileriyle görüşmek isteyen işçiler diğer işçileri de sendikaya çağırırken akşam saatlerinde yaklaşık 250 işçi Birleşik Metal-İş Genel Merkezi'nde

toplandı. Ancak sendika yöneticilerinin işçilerle görüşmekten kaçması işçilerin tepkisiyle karşılaştı.

İşten atma saldırısı karşısında iki ayrı açıklama yapan Metal İşçileri Birliği (MİB); ilk açıklamasında atılan 10 işçiyi üretimi durdurarak geri aldırarak Mata işçilerine birliklerini koruma çağrısı yaparken ikinci açıklamada ise atılan işçilerle dayanışmaya çağırıldı. Aynı saatlerde Tuzla'da MİB'liler "Mata işçisi yalnız değildir" ve "Mata işçileriyle dayanışmaya" yazılamaları yaptılar.

PATRONDAN İŞTEN ATMA TEHDİDİ; SENDİKAYLA EL ELE ÇALIŞIYORUZ!

İşçilerin sendikada bekleyişi sürerken Mata patronu işçilere tehdit gibi mesaj gönderdi.

Mesajında, sendikayla görüşme yaptıklarını söyleyen Mata yönetimi, aslında fabrikada "işçileri yanlış yönlendiren kimi kişilerden başka sorun olmadığını" öne sürdü. "Birbirine gönülden bağlı olduğu için birlik olan, birlikte üreten, çalışan, kazanan bir ekip" istediklerini öne süren yönetim, bu olmadığı takdirde fabrika kapatma tehdidinde bulundu.

Mesajda şu ifadeler dikkat çekti:

"- Mata ile Sendikamız arasında hiçbir sorun yoktur.

- Mata ile Birleşik Metal İş Sendikası elele yürümektedir ve yürüyecektir.

- Mata Yönetiminin ve Sendika Yönetiminin siz değerli çalışma arkadaşlarımızın bu şekilde korku ve baskı altında tutulmasına tahammülü ve müsadesi yoktur.

- Mata yönetimi ile Sendikamızın GERÇEK şube yetkilileri 30.6.2018 günü saat 17:00'de bir araya gelerek bir toplantı yapmış ve yaşananları değerlendirmiştir. Ortada siz değerli çalışanlarımızı yanlış yönlendiren kimi kişilerden başka hiçbir sorunun olmadığı konusunda mutabık kalmışlardır."

SENDİKA ORTADA BIRAKTI, ATILAN İŞÇİLER TAZMİNATLARINI ALIP AYRILDI

Kartal şube yöneticileri ve temsilcilerle birlikte saat 17.00'de patronla görüşmeye gidildi.

Patronla yapılan görüşmede, patronun atılan işçileri kesinlikle geri almayacağını söylediği aktarıldı. Patronun "Bu gurur meselesi, gerekirse fabrikaya kilit vururum 6 ay da açmam" dediği, 2 Temmuz'da fabrikayı açmayacağı belirtildi.

Birleşik Metal-İş Sendikası Genel Merkezi'nden destek göremeyen işçiler, kıdem-ihbar tazminatlarını alarak işten ayrılmayı kabul etti. Bu sonuç üzerine 2 Temmuz Salı günü Mata Otomotiv'de üretim başlamış oldu.

Flormar'da direniş ikinci ayını dolduruyor

Sendikalaştıkları için işten atılan Flormar işçilerinin 15 Mayıs'ta fabrika önünde başlattıkları direniş ikinci ayını doldurmak üzere.

Direnişin 46. gününde (29 Haziran) sabah erken saatlerde Lastik-İş Gebze Şubesi yönetici ve üyeleri direniş ziyarete geldiler. Ziyarete sendika yöneticileri konuşmalar yaptı. Aynı iş kolundan farklı konfederasyonda iki sendikanın dayanışmasının önemine değinen yöneticiler, sendikalaşmanın önündeki engellerin kaldırılması vurgusu yaptı.

Öğle saatlerinde, KESK İstanbul Kadın Meclisi direnişçi işçileri ziyarete geldi. Petrol-İş Gebze Şubesi Başkanı, sınıf dayanışmasının önemine değinerek, Flormar ürünlerini tüketen kadınların dayanışmasının geldiği düzeyin yakında Flormar'ı biteceğini söyledi. Ardından KESK İstanbul Kadın Meclisi adına yapılan konuşma, KESK'in '89'da başlayan sendikal mücadelesine değinerek başladı. Bu mücadelede ödenen bedeller, sürgünler hatırlatılarak son aşamada keyfi bir şekilde uygulanan OHAL ve KHK'lara dikkat çekildi. Bunlara karşı kamu emekçilerinin yılmadan mücadele ettiği ve örgütlü mücadeleyi büyütmekten başka yollarının olmadığı söylendi.

Öte yandan sloganlarla, konuşmalarla fabrikaya seslerini duyuran direnişçiler kapı girişine 'Faşo ağa' yazdılar.

Direnişin 49. gününde (2 Temmuz) ise direnişçi işçiler sabah ve öğle saatlerinde içerideki işçilere yönelik çağrılarına devam ettiler. Fabrika giriş kapısının yoluna hemen her gün silindiği için yeni bir yazı yazılıyor. Direnişin 49. gününde de "Güneş balçıkla sıvanmaz" yazısı yazıldı. Gün boyu kapı önünde direniş sürdürüldü.

Öte yandan Flormar'a Türkiye çapında örülen boykotun sonucunda mağazalarda %50 indirim yapıldı. *Kızıl Bayrak*'ın "Sermayenin diktatörlüğüne ve diktatörüne karşı mücadeleye!" şiarlı kapağıyla çıkan son sayısı da Flormar direnişçilerine ulaştırıldı.

KİT'lerdeki işçilere yönelik kadro aldatmacası

Taşeron düzenlemesine yönelik tepkilerin ardından sendika konfederasyonlarıyla görüşen AKP iktidarı, KİT'lerde çalışan işçilerle ilgili de düzenleme hazırlığı iddiasında bulunmuştu.

Yeni dönemde kamuda kesintiye gidileceğinin, güvencesizliği pekiştireceğinin sinyallerini veren AKP iktidarı "taşerona kadro" aldatmacasını seçimlerden sonra bir kez daha devreye soktu.

KİT'lerde çalışan işçilere yönelik düzenleme *Resmi Gazete*'nin önceki 29 Haziran tarihli sayısında yayımlandı. Düzenlemeyle birlikte, yine sınırlı sayıda işçiye kadro hakkı tanındı. KİT'lerde çalışan işçilerin çoğunluğunun kadro hakkı gasp

edildi.

KHK ile geçirilen taşeron düzenlemesinde yer alan sınırlamalara ek olarak işçilerin kadro hakkına engel teşkil eden şartların başında "2 yıl kesintisiz çalışmış olma" koşulu geldi. Taşeron şirketlerin bir yıllık sözleşmeleriyle pek çok hakları gasp edilen işçiler, bu şartla birlikte kadro hakkından da mahrum bırakıldı. Düzenlemeye göre işçilerin, ilgili KİT ve bağlı ortaklıklarda 4 Aralık 2017 itibarıyla 2 yıl "kesintisiz" (yıllık izin, doğum izni, askerlik ve toplamda 30 günü geçmeyen kesintiler hariç) çalışmış ve halen çalışmaya devam ediyor olmaları gerekiyor.

Geçmişteki haklarından ve alacakla-

rından vazgeçme, Devlet Memurları Yasası'nda kamuda çalışmaya dair şartlar da işçilerin kadro hakkı önünde engel teşkil ediyor.

İşçilerin mevcut sözleşmeleriyle ilgili şartlar da kadro hakkı alan işçilerin sayısını sınırlıyor. Bunların başında da sözleşmede aranan, "yaklaşık maliyetinin en az yüzde 70'lik kısmının asgari işçilik maliyeti ile varsa aynı yemek ve yol giderleri dahil işçilik giderlerinden oluşması" şartı geldi. Buna ek olarak düzenleme; danışmanlık, hastane bilgi yönetim sistemi ve çağrı merkezi hizmetleri kapsamında sözleşmesi bulunan işçileri dışarıda tutuyor.

“Yaşananlar işçi demokrasisinin önemini gösteriyor!”

CSUN işçileri, 2 aydır alamadıkları maaşları için fabrika önünde bekleyişini sürdürürken, bir işçi yaşananlarla ilgili *Kızıl Bayrak*'a değerlendirmelerde bulundu.

Tuzla Serbest Bölge'de kurulu Çin sermayesi CSUN fabrikasında, işçilerin ücretleri 2 aydır ödenmiyor. “Hammadde sıkıntısı” nedeniyle üretimin tamamen durduğu fabrikada, işçiler alacakları için kapı önünde bekliyor.

Fabrikada yaşanan süreci *Kızıl Bayrak*'a değerlendiren bir CSUN işçisi, yaşananların taban örgütlülüğü ve işçi demokrasisinin önemini gösterdiğini belirtti. CSUN işçisi gazetemizin sorularına şu şekilde yanıtlar verdi.

- Yaşanan süreç hakkında bilgi verebilir misiniz?

- 6 aydır belli belirsiz bir çalışma olan fabrikamızda son 2 aydır iş tamamen durdu. Sürekli tutulmayan vaatlerle

işçinin nabzı düşürüldü. Sendikanın da süreçte sürekli sükûnet teskin etmesi ile bugüne kadar gelindi. Son iki aylık maaşlar ödenmeyince, zaten kıt kanaat geçinen işçi tepkisini göstermek için sendikacıları sıkıştırdı. Bunun neticesinde fabrika önünde oturma eylemine başlandı. Tabi ki oturma eylemi şirketin genel imajını zedelemeyecek şekilde sessizce devam ediyor. Bu sessizlikle beraber işçi, maaşlarının ödenmesini ve çıkışların önünün açılmasını talep ediyor.

Yapılan toplantılarda şirket her seferinde “sabırlı olun, maaşlarınız ödenecek, üretim tekrar başlayacak” diye sözler verip geçiştiriyor. Sendikanın verdiği bilgilerde “şirketin Türkiye’de yasal bir ortağının olmaması ve hükümet destekli olmamasından dolayı işçi hukuki anlamda hiçbir şey talep edemeyecek” deniyor. Aynı sendika sürekli

işçiye “süreci bekleyin” telkinlerinde bulunuyor. Arafta bırakılan CSUN işçisi ne olacağını bilmeden bekliyor.

- CSUN’da işler bu noktaya nasıl geldi?

- Şirket tarafından bize yapılan açıklamaya göre seçimlerin yarattığı belirsizlik ortamı ve doların yükselmesinden kaynaklı hammadde alımında sıkıntı yaşanıyor. Normalde 2020’ye kadar alınmış iş var ancak, hammadde alınamadığından üretim yapılamıyor.

- Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

- CSUN işçisinde sınıf bilinci yok. Bu nedenle toplu hareket edemiyor. Sendikayı denetleyecek bir işçi basıncı olmadığından kaynaklı süreç birilerinin inisiyatifine kalıyor. CSUN’da yaşananlar, taban örgütlülüğünün ve işçi demokrasinin önemini gözler önüne seriyor.

KIZIL BAYRAK / TUZLA

5 işçinin ölümüne para cezası

Patronlar iş güvenliği önlemlerini almayarak işçilerin ölümüne yol açarken, sermaye yargısı da sömürü düzenini aklamak için elinden geleni yapıyor.

İş cinayetlerini örtbas eden, işçi katillerini aklayan ve sermaye devletini koruyan düzen yargısı, 2012 yılında Erzurum’da 5 TEDAŞ işçisinin hayatını kaybettiği iş cinayetiyle ilgili davada 6 sanığa 36 bin 450’şer lira para cezası verdi.

2012 yılında Erzurum Aşkale’de Karasu-2 Hidroelektrik Santral Sulama Göleti’nde elektrik direğinin tamiri sırasında 5 işçinin içerisinde olduğu bot batmış işçiler hayatını kaybetmişti. İş cinayetiyle ilgili davada mahkeme yine para cezasına hükmetmiş, sanık avukatları kararı temyize götürmüştü.

Yargıtay’ın ceza az bulmasıyla yeniden görülen davada mahkemenin kararı açıklandı. Sanıklara 36 bin 450’şer lira para cezası uygun görülmektedir. Katliamcı düzen aklanmış oldu.

Davada işçilerin donarak öldüğü, hiçbir iş güvenliği önlemi alınmadığı için hayatlarını kaybettikleri ortaya çıkmıştı.

“OHAL kalkacaksa sonuçları da giderilmeli”

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) İstanbul Şubeler Platformu, 30 Haziran’da Taksim Tünel’de eylem yaparak, ihraç edilen emekçilerin işlerine iadesini istedi.

Eylemde ilk olarak Eğitim Sen İstanbul 6 No’lu Şube’den Görkem Doğan konuştu. Basın açıklaması ise KESK Dönem Sözcüsü Ata Esen tarafından okundu. 20 Temmuz 2016’dan beri süren OHAL’le hukuksuzluk ve emeğe dönük saldırıların arttığına değinilen açıklamada, AKP ve MHP’nin OHAL’i yaşamın her yerine müdahale etmenin aracı olarak kullandığı belirtildi. 100 binden fazla kamu çalışanının ihraç edilmesinin ardından esnek çalışmanın dayatıldığı hatırlatılan açıklamada OHAL Komisyonu’nda kamu çalışanlarından suçsuzluğunu ispatlamalarının beklendiği belirtildi. OHAL kaldırılacaksa yarattığı mağduriyetlerin de giderilmesi gerektiği söylendi.

İftiralarla işten atılan engelli işçi davayı kazandı

YFA Momentum’da işten atılan engelli işçi, açtığı işe iade davasını kazandı. Tazminatsız olarak, hakaretlerle işten atılan işçinin karar duruşması 29 Haziran’da görüldü.

Ekim 2017’de, ücretlerinin arttırılmasını isteyen kesim bölümü işçileri, fabrika müdürünün oyalamalarına tepki olarak mesaiye kalmadılar. Yapılacağı söylenen zam çok az miktarda ve belli bir kesim işçiye yapıldı. Bölüm işçilerinin toplantı talebi sürekli reddedildi. Kesim bölümü

işçileri mesaiye kalmayarak tepkilerini sürdürdü. Engelli işçiyi “bölüm işçilerini örgütlüyor” diyerek fabrika müdürüne bildiren bölüm şefleri, engelli işçiyle tek olarak görüştüler. Fabrika Müdürü Hakan Kol ve şeflerle birlikte yapılan toplantı sonrası, engelli işçinin fabrika müdürüne hakaret ettiği ve bölüm şefiyle tartıştığı, sonrasında da kendi isteğiyle işten çıktığı iddia edildi. Hakkında tutanak bu iddialarla tutuldu ve tazminatı ödenmedi.

Engelli işçinin açtığı davada, iş yerinin

yazdığı tutanaktaki iddiaların gerçek olmadığı ortaya çıktı. Her iki tarafın tanıklarının aktarımlarıyla işçilerin yaptığı hak arama eyleminin bastırılması için engelli işçinin işten çıkarıldığı mahkeme tutanaklarına yansdı.

Mahkeme feshin geçersizliğine ve işe iadesine, işe geri alınmadığı takdirde kıdem tazminatı ve boşa geçen süredeki maaş ve haklarının, ayrıca 4 aylık ücreti tutarında tazminatın işçiye ödenmesine hükmetti.

Tarihsel temelleriyle Tü

TKİP Merkez Yayın Organı EKİM'in Nisan 2017 tarihli 307. sayısının başyazısını güncel önemi vesilesiyle okurlarımıza sunuyoruz.

(2017 yılı Şubat ayı sonunda verilmiş "Dinsel gericilik, laiklik ve referandum" konulu bir konferansın referandum konulu 3. bölümünü, taşıdığı öncelikten dolayı geçen sayı sunmuştuk. Şimdi ise aynı konferansın elden geçirilmiş ve kısaltılmış 1. bölümünü sunuyoruz... Başlık ve ara başlıklar yayın vesilesiyle konulmuştur...)

DİNSEL GERİCİLİK VE ŞOVEN MİLLİYETÇİLİK

Burjuvazi egemen bir sınıf düzeyine yükseldiğinden beri dini ve dinsel gericiliği kendi amaçları için kullanagelmıştır. Din, tam da emekçi kitleleri denetim altında tutmak ve kolayca yönetmek amacıyla çerçevesinde, burjuvazinin elinde her zaman etkili bir silah olmuştur. Burjuvazinin elbette dine karşı radikal tavırlar alabildiği tarihi dönemler de var. Ama kural olarak bu, onun henüz egemen sınıf düzeyine yükselmediği dönemlere özgüdür ve onun feodal sınıf egemenliğine karşı iktidar mücadelesinin bir gereğidir. Fakat burjuvazi iktidarın egemen gücü haline geldiği andan itibaren, hele de kendini önceleyen her türden gerici güç ve akımla iç içe geçtiği emperyalizm çağıyla birlikte, söz konusu dönem artık kategorik olarak geride kalmıştır. Emperyalizm çağında, dini düşünce ve dine dayalı gerici akımlar, burjuvazi için, sosyal uyanışı ve mücadeleyi dizginlemenin, emekçileri sınıf mücadelesinden alıkoymanın vazgeçilemez araçlarıdır.

Burjuvazinin din ve dinsel gericilikle bu ilişkisini Türkiye tarihi üzerinden de görebiliyoruz. Cumhuriyetin kuruluş sürecinde dine belli sınırlamalar getiren burjuvazi, bunu aynı anda dini kendi denetimine almak, kendi sınıf çıkarları ve ihtiyaçları doğrultusunda kullanmak tutumuyla birleştirmiştir. Özellikle İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemden itibaren de, din ve dinsel gericilik, burjuvazi gericiliğinin ayrılmaz ve vazgeçilemez öğeleri olmuşlardır. 2000'li yıllara kadar süre-

gelen "irticaya karşı mücadele" üzerine tüm ikiyüzlü, aldatıcı ve sapırtıcı söylemlerine rağmen tarihi gerçek budur.

Yine de günümüz Türkiye'sinde karşı karşıya bulunduğumuz sorun, dinin kurulu burjuva düzen tarafından bu türden bir kullanımından tümüyle farklıdır. Bugünün Türkiye'sinde siyasal bir akım olarak bizzat dinsel gericiliğin kendisi, burjuvazi adına başlı başına bir iktidar gücüdür. Devlet temel kurumlarıyla artık onun elindedir. Burjuva gericiliğinin hakim ögesi olarak toplumsal yaşamın tüm alanlarına hükmedecek bir pozisyonadadır. Dinsel gericiliği bugünün Türkiye'sinde çok önemli bir sorun haline getiren olgusal durum tam da budur.

Gelinen yerde buna yeni bir boyut daha eklendiğini görüyoruz. Kendi de zaten her zaman aynı zamanda şoven milliyetçi olan dinsel gericilik, şoven milliyetçiliğin güç odağı faşist partiyle önümüzdeki on yıllara damgasını vuracak bir iktidar bloğu oluşturmak gayretiindedir. Dinsel gericilik gibi şoven milliyetçilik de çağımızda burjuva gericiliğinin ayrılmaz bir ögesidir. Gericiliğin bu biçimi de burjuvazinin elinde her zaman etkili bir silah olagelmıştır. Her ülkenin burjuvazisi, emekçileri kontrol altında tutmak, bilincini bulandırmak, emekçileri milliyet esasına göre bölmek, toplumda milli duyguları kabartarak bunu kendi sınıfsal çıkarları doğrultusunda kullanabilmek için, milliyetçi gericiliği ihtiyaç duyduğu her durumda kullanmıştır.

Türkiye'de, sosyal uyanış ve mücadele ile belirlenen 1960'lı yıllardan itibaren, gericiliğin bu iki türü, dinsel gericilik ile şoven milliyetçilik, emperyalizm ve işbirlikçi burjuvazi tarafından bir arada ve iç içe kullanıldı. Sosyal uyanışa ve mücadeleye karşı bir barikat, daha genel planda devrime karşı birer dalgakıran olarak.

Bugünün Türkiye'sinde ise sorun bunun ötesine geçmiştir. Artık bu iki uç gerici siyasal akım birlikte, Türkiye'nin bugününü ve geleceğini belirlemek iddiasındadır. Halen dinsel gericiliğin toplanma odağı AKP ile şoven milliyetçiliğin bayraktarı MHP arasında kurulmuş ittifak, böyle bir perspektifle hareket etmektedir. Bu iki uç gericilik odağı, Türkiye'nin önümüzdeki on yıllarını birlikte

belirlemek hevesi içindeler. Gündemdeki anayasa referandumunu da bu hedef doğrultusunda bir önemli dönemeç olarak ele alıyorlar.

Dinsel gericilik ya da şoven milliyetçilik, burjuvazinin elinde ne denli işlevli silahlar olurlarsa olsunlar, nispeten güçlü ve istikrarlı bir burjuva düzende, ön plana çıkmaları, hele de toplumsal-siyasal yaşamı belirleyecek bir konuma ulaşmaları genel olarak tercih edilmez. Bu gerici akımlar alt sınıfları denetim altında tutmak için her halükarda etkili biçimde kullanılırlar. Ama burjuvazi, çok zorunlu kalmadıkça, kendi sınıf egemenliğini görünüm olarak daha modern, az çok demokratik biçimler içinde tutmaya ve sunmaya çalışır. Türkiye'nin kapitalist düzeni bugün bunu yapamaz duruma düşmüştür. Bu önemli olgusal durum, gerçekte düzenin siyasal ve moral iflasını göstermektedir.

Bir önceki parti kongresinin (2012'de toplanan TKİP IV. Kongresi) de önemle vurguladığı gibi, düzen bu noktaya bir rastlantı ya da beklenmedik bir sapmanın sonucu olarak değil, fakat açık ve anlaşılır bir tarihsel evrimin ürünü olarak gelmiştir. Bunu göz önünde bulundurmak, doğru devrimci politika bakımından bugün özellikle önemlidir. (TKİP IV. Kongresi'nin söz konusu değerlendirmesini ekte ayrıca sunuyoruz...)

KEMALİST DEVRİM VE DİNSEL GERİCİLİK

Türkiye'de burjuvazi, Milli Kurtuluş Savaşı üzerinden gelişen sınırlı bir burjuva devrimiyle iktidarın hakim gücü haline geldi. Çok özel tarihi koşulların olanaklı kıldığı bir durumdu bu. Dağılan imparatorluğun kalıntıları içinden ağırlıklı olarak Türklerin ve Kürtlerin yaşadığı alanlarda tutunmak başarısı, yani Milli Kurtuluş Savaşı'nın zaferi, buna önderlik eden burjuva kadrolara çok özel bir güç ve inisiyatif kazandırmıştı. Bu sayede, o günün son derece geri, yarı-feodal Türkiye toplumunun olağan gelişimi içerisinde burjuvazi adına kolayca gündeme getirilemeyecek birtakım adımlar atıldı. Hanedanlık tasfiye edilerek cumhuriyet ilan edildi ve ardından halifelik kaldırıldı.

Dini esaslara dayalı eğitime ve hukuka son verildi. Tek elden ve laik esaslara göre yürütülmek üzere eğitim birliğine geçildi. "Türkiye Cumhuriyeti şeyhler, dervişler, müritler, meczuplar memleketi olamaz" denilerek tekke ve zaviyeler kapatıldı. "En hakiki mürşit ilimdir, fendir" denilerek bilim ve bilimsel düşünce yüceltildi. "Fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür" kuşaklar yetiştirmekten söz edildi. Bunları başka bazı reformlar tamamladı.

Bütün bu adımlar, sınıf olarak burjuvaziden çok, onun çıkarları ve ihtiyaçları konusunda sınıfsal bir öngörüye ve tutuma sahip ileri görüşlü burjuva siyasal kadrolar tarafından atıldı, bunu özellikle vurgulamak gerekir. Bu dönemin Türk-Müslüman kökenli burjuvazisi feodal, yarı-feodal geleneksel sınıflarla fazlasıyla iç içe olan, onlardan belirgin özellikler taşıyan, ticari-tefecî nitelikte bir sınıftı. Bu niteliği ile de kapitalist gelişmenin önünü açacak modernleşme adımlarının dolaysız temsilcisi olabilmek, hele de dine ve dinsel gericiliğe karşı belli tutumlar almak yeteneğinden yoksundu.

Kemalist harekette temsil edilen burjuvazinin siyasal temsilcileri, Türkiye'nin modern kapitalist gelişmesinin ihtiyaçları çerçevesinde hareket ettiler. Bunu "muasır medeniyet düzeyine çıkmak" hedefi olarak tanımladılar. Söz konusu reformlar, Türkiye'nin burjuva gelişmesinin önünü açmak için birer ihtiyaçtı ve Mustafa Kemal'in önderlik ettiği milli burjuva hareketin bunları gerçekleştirebilecek gücü ve kapasitesi vardı. Feodal ve yarı-feodal toprak ağaları ile uzlaşma içinde bulunsa da politik olarak güçlü bir konumda idi, iktidarın dümenini tutuyordu, yeni şekillenmekte olan devlete tam olarak egemendi.

Kemalist burjuvazinin cumhuriyetin kuruluşu esnasında dine getirdiği sınırlamalar esas itibarıyla siyasal-kültürel ve idari sınırlamalardı. Dinin iktisadi ve sosyal temeline, bunun taşıyıcısı sınıf ve katmanlara hiçbir biçimde dokunulmadı. Feodal ve yarı-feodal sınıflar, tasfiye edilmek bir yana, egemen sınıf blokunun temel bir bileşeni olarak kaldılar. Bununla birlikte, cumhuriyetin kuruluşu sürecinde, kendi ideolojik ve kültürel

Türkiye'de dinsel gericilik

H. Fırat

eğilimlerini, buna dayalı siyasal tercihlerini öne çıkaracak, dayatacak güçten yoksundular. Burjuvaziyi temsil eden siyasal güçler, somutta Kemalist hareket, siyaseten baskın bir konumdaydı ve siyaseten boyun eğmek zorunda kaldılar.

Milli savaşın bütün bir yükünü köylülük çekmişti, ama zaferin köylüye kazandırdığı hemen hiçbir şey yoktu. Kemalist hareket, toprak devrimine karşıydı. Buna yönelik eğilim ve potansiyelleri daha ilk adımda boğmuştu. Öşürün kaldırılması kapitalist gelişmenin ihtiyaçlarına yönelikti ve köylüden çok, büyük toprak sahibi üreticilere yaradı. Bunun yarattığı boşluk ise köylü kitlelerine yönelik modern sömürü yöntemleriyle ikame edildi. Sonuçta köylü bin bir yolla soyulup sömürüldü. İhtiyaç duyulan sermaye birikimini yaratmanın, sanayi alanında ilk adımları atmanın yolu burjuvazi için, daha çok da burjuva sınıf devleti için, zorunlu olarak buradan geçmekteydi.

Feodal, yarı-feodal ilişkilerin tasfiye edilmemesi, toprak devriminin yapılmaması, dolayısıyla köylünün özgürleştirilmemesi, dini besleyen güçlü Ortaçağ ilişkilerinin sağlamca kalması demektir. İktisadi-sosyal temellerine devrimci bir biçimde vurulmadığı sürece, din toplum-

daki etkisini güçlü bir biçimde sürdürür ve bu zemin dinsel gericilik akımlarını besler, döne döne yeniden üretir. Kapitalist gelişmenin etkisi altında yarı-feodal iktisadi ilişkiler zaman içinde dönüşüme uğrasa bile, Ortaçağ ideolojisi ve kültürü, yığınların, özellikle de köylü yığınlarının bilincinde ağır bir tortu olarak kalır ve onları bin bir bağla tarikatlara, cemaatlara, her biçimiyle dinsel gericiliğe bağlar. Kapitalist gelişmenin yıkıma uğrattığı ve düzensizce kentlere yığıldığı dönün köylüleri üzerinden aynı gerici ideolojik-kültürel etki bu kez kentlere taşınır. Köyden kente göçmüş yığınların biriktiği kenar semtlerin bugün dinsel gericiliğin en büyük etki sahaları olmaları bu açıdan rastlantı değildir. Gündük burjuva devriminin bu yığınlarda yaratmadığı köklü ideolojik-kültürel değişimi bu durumda ancak sosyal mücadeleler yaratabilir. İdeolojik-kültürel mücadele değil fakat sosyal mücadele, devrimci sınıf mücadelesi! Bu nokta özellikle önemlidir ve bugünün her türden burjuva, küçük-burjuva laik eğilimleri ile devrimci sınıf bakış açısı arasındaki temel farkı işaretler.

Türkiye'nin o sınırlı burjuva devrimi sürecinde dinin sosyal temellerine

dokunulmadığı gibi, dinin kontrol altına alınıp toplumu yönetmenin bir aracı olarak kullanılması da sorunun bir başka yönüdür. Diyanet İşleri Başkanlığı, halifeliğin kaldırılmasının ve dine getirilen sınırlamaların ardından kuruldu ve tüm cumhuriyet döneminin en temel ve köklü kurumlarından biri olarak kaldı. Bu kurumun kendisi Türkiye'deki güdük ve güdümlü laikliğin bir kanıtıdır. Laik bir düzende kamu fonları dinsel faaliyetler ve hizmetler için kullanılamaz. Oysa Türkiye'de diyanet, zaman içinde yüz bini aşan geniş kadrosu ve çok yönlü faaliyeti ile kamu fonlarını tüketen en asalak kurumlardan biri olmuştur. Tahmin edilebileceği gibi AKP iktidarı döneminde bu alanda tüm ölçüler aşılmıştır. Bütçesi artık bir dizi temel bakanlığın bütçesini bile aşmaktadır. Dinci gericilik akımları AKP iktidarı öncesine kadar diyanetin kaldırılmasını hararetle isterlerdi. Onu devletin elinde dinsel etki alanını kontrol etmenin ve dolayısıyla kendi etkilerini sınırlamanın bir aracı sayarlardı. Ama aynı araç kendi ellerine geçtiğinden beri, halen onu bugüne dek görülmemiş ölçülerde, bu arada adeta resmi bir fetva kurumu olarak en etkin biçimde kullanıyorlar. Bütün bu söylenenlerden de anlaşıl-

labileceği gibi, bizde dine karşı köklü bir mücadele geleneği, dolayısıyla laiklik mücadelesinin köklü bir tarihsel temeli yok. O günün geri toplumunda atılan adımlar önemli olmakla birlikte, bunlar sınırlı girişimler olarak kalmıştır. Din, devlet ve kamu yaşamından temizlenmemiş, yalnızca sınırlanıp denetim altına alınmıştır. Bundan da önemlisi, yinelenmiş oluyorum, dini ve dinsel gericiliği besleyen toplumsal zeminin muhafaza edilmesidir. Köylülüğü Ortaçağ'a bağlayan toplumsal ilişkilerin korunmuş olmasıdır. İktisadi-sosyal temellerine devrimci bir biçimde vurulmadığı sürece, din toplumdaki etkisini güçlü bir biçimde sürdürür ve uygun koşullarda yeniden ön plana çıkar. Fransız Burjuva Devrimi feodal mülkiyet ilişkilerine (ki hatırı sayılır bir bölümü bizzat kilise mülkiyeti idi) köklü bir müdahalede bulundu. Bundan dolayıdır ki dinsel etkinin nispeten zayıf ve laikliğin en güçlü olduğu toplumlardan biridir halen Fransa. Oysa bugünün Türkiye'sinde dinsel gericilik burjuvazi adına artık bir iktidar gücüdür. Bu gerçeğin kendisi tam da Kemalist devrimin sınırlarını vermektedir.

Tüm bunlar, o günün o son derece geri toplumunda her şeye rağmen atılabilen adımları küçümsemek anlamına gelmemeli. Tersine, bunların anlamı ve önemi, toplum yaşamında yarattığı izler, günümüz toplumunun bir kesiminde dinsel gericiliğe karşı gösterilen büyük hassasiyet üzerinden bile görülebilir. Bu alanda yapılanlar, dinsel gericiliğin kat ettiği mesafeye karşı toplumun bir kesiminde günden güne büyüyen Mustafa Kemal sevgisinin denebilir ki en temel nedenidir. Fakat öte yandan, dinsel gericiliğin iktidar konumuna ulaşabilmiş olması gerçeği ile de yüz yüze bugün ve bu aynı toplumda. İşte bunu anlamak ve açıklamak çabası, bizi gerisin geri cumhuriyetin kuruluşu sırasında dine getirilen sınırlamaların ve laikliğe yönelik adımların sınırlarına götürüyor. İktisadi-sosyal temellerine devrimci bir biçimde vurulmadığı sürece, din ve onun Ortaçağ gericiliğinden kök alan ideolojisi ve kültürü, toplumdaki etkisini güçlü bir biçimde sürdürür. Türkiye'nin modern burjuva tarihinin de kendi yönünden ka-

nıtladığı gerçek de budur.

Şunu da eklemek gerekir: 20. yüzyılda, emperyalizm çağında, burjuvazinin en iyi durumda yapabileceği ancak bu sınırlarda olabilirdi. Kaldı ki, ilkin bunu yapanın sınıf olarak burjuvaziden çok, onun kendi sınıflarının çok ilerisindeki ileri görüşlü siyasal temsilcileri olduğunu; ikinci olarak, aşağıdan bir devrim tehlikesi söz konusu olsaydı eğer, bu kadarının bile hiçbir biçimde yapılamayacağını unutmamak gerekir.

CUMHURİYETİN EVRİMİ VE DİNSEL GERİCİLİK

Tarihsel açıdan temel önemde bir başka gerçeklik var, ki konumuz bakımından asıl önemli olan da budur. Sorun hiç de cumhuriyetin kuruluş sürecindeki adımların sınırlılığından ibaret değildir. Daha da önemli olanı, burjuva sınıf düzeninin, özellikle belirli tarihsel dönüm noktalarında, dinin ve dinsel gericiliğin önünü yeni bir düzeyde açmasıdır. Bu, dünya ölçüsünde burjuva gericiliğinin gösterdiği eğilime de paralel düşen bir tutumdur.

Bu kapsamda dört önemli dönüm noktasından söz edilebilir. Bunlardan ilki, Sovyetler Birliği ve dünya devrimci hareketinin büyük bir güç ve prestijle geride bıraktığı İkinci Dünya Savaşı'nı izleyen dönemdir. İkincisi, Türkiye'de modern sınıflaşma, sosyal uyanış ve kitlesel mücadelelerle belirlenen 1960'lı yıllardır. Üçüncüsü, '70'li yılların büyük bir devrimci yükselişi üzerine gelen faşist 12 Eylül askeri darbesi dönemidir. Ve dördüncüsü, Sovyetler Birliği'nin yıkılışını izleyen yıllarda ve Ortadoğu'ya yeni bir biçim vermek ihtiyacı çerçevesinde emperyalizm tarafından gündeme getirilen "ılımlı İslam" projesidir, ki bugünün AKP'si ve Tayyip Erdoğan'ı dolaysız olarak bu projenin ürünleridir.

Cumhuriyet ile birlikte yeni düzenin oturması ve sağlamlaşması daha 1930'ların başında gerçekleşmiş durumdaydı. Buna düzenin sistemli biçimde gericileşmesi, işçi sınıfı, emekçiler ve Kürt halkı karşısında baskıcı bir diktatörlük biçimi alması eşlik etti. Burada dönüm noktası 1926'da gündeme gelen Takrir-i Sükun Kanunu, buna vesile olansa Şeyh Sait isyanıydı. Bu, şeriatçı biçim içinde gerçekte bir Kürt isyanıydı. Cumhuriyet rejimi bu isyanın bastırılmasını işçi sınıfı ve emekçilerin zaten son derece sınırlı olan tüm demokratik hak ve özgürlüklerini tümünden boğmanın da bir fırsatna çevirdi. Her türden sendikal örgütlenme ve grev yasaklandı. Her türden hak arama olanağı ortadan kaldırıldı. Komünistlere yönelik operasyonlar birbirini izledi vb. Daha sonra, 1930'ların ikinci yarısında, işçi sınıfına karşı baskıcı yasalar daha

da ağırlaştırıldı. Faşist İtalya'dan esinlenerek hazırlanan yeni iş yasaları ile sendika ve grev hakkı yasakları pekiştirildi.

Bu dönemin özgün yönü, siyasal gericilikteki bu yoğunlaşmanın dinsel gericiliği içermemesi, ona dayanmak ihtiyacı duymak bir yana, onu da hedef almamasıdır. Bu aynı dönemde dine karşı daha önce gerçekleştirilmiş siyasal ve idari sınırlamaların yasal ve anayasal düzeyde pekiştirildiğini biliyoruz. Kabaca İkinci Dünya Savaşı sonrasına kadar durum buydu.

Dönemin sosyal açıdan tümüyle durgun koşulları, kurulu düzen için dinsel gericiliği özel bir ihtiyaç olmaktan çıkarıyordu. Tersine, laik cumhuriyet biçimi içindeki yeni düzenin oturması ve sağlamlaşması ihtiyacı, bu arada dinsel ideolojik biçimler içinde ortaya çıkabildiğini Şeyh Sait isyanı üzerinden göstermiş bulunan Kürt sorunu, dinsel gericiliğe karşı önlemlerin sıkılaştırılmasını gerektiriyordu. Bu önlemlerin salt siyasal, yasal ve idari önlemler olarak kaldığını, dini besleyen sosyal ilişkilere dokunulmadığını ya da bunun salt isyana eğilimli Kürt feodallerine karşı bir tehdit olarak kullanıldığını da bu arada hatırlatalım.

İkinci Dünya Savaşı sonrası, ilk büyük dönüm noktasıdır. Sovyetler Birliği'nin insanlığı Hitler faşizminden kurtaran bir güç olarak dünyada büyük bir itibara sahip olduğu, devrim dalgasının ve komünizmin dünya ölçüsünde güç kazandığı, Avrupa'nın en önemli ülkelerinde, Fransa'da, İtalya'da, başka bazı ülkelerde komünist partilerin en güçlü partiler haline geldiği, Doğu Avrupada devrimci iktidarların kurulduğu, büyük Çin Devrimi'nin başarısının hemen arifesinde bulunduğu, Vietnam, Kore mücadeleleri vb.'nin yaşandığı bir dönem bu. Dünyada büyük bir devrimci dalga var, Sovyetler Birliği'nin büyük bir itibarı var. Sosyal devrim tehlikesinin büyüdüğü, devrim

mücadelelerinin, sömürgeciliği hedefleyen milli kurtuluş mücadelelerinin güç kazandığı böyle bir dönemde, dünya gericiliği için anti-komünizm, devrim düşmanlığı ve buna karşı her türlü gerici güç ve ideolojiden yararlanma çabası özel bir tarzda ön plana çıktı.

Savaş sonrasında ve iktidarı DP'ye devretmeden hemen önce, cumhuriyetin kurucusu CHP, imam-hatip okulları, ilahiyat fakülteleri kuruyor, tekke ve zaviyelerle birlikte kapatılmış bulunan türbeleri yeniden açıyor, seçmeli de olsa din derslerini ilkökul müfredatına koyuyor. Tarikat mensubu bir dinciye alıp başbakan yapıyor ve bu başbakan döneminde DP iktidarıyla birlikte tüm sonuçlarına götürülecek politikaların ilk adımları atılıyor. Bütün bunlar cumhuriyeti kuran partinin iki tarihsel isminden biri olan İnönü döneminde ve liderliğinde yaşanıyor. Tıpkı ABD ile ilk ikili askeri anlaşmaların imzalanması gibi, tıpkı NATO'ya giriş başvurusu gibi. Her zaman vurguladığımız gibi, 1950'lerde iktidarın el değiştirmesi bir "karşı-devrim" değil. Burjuva gericiliğinin yoğunlaşması tam da İnönü önderliğinde ve CHP şahsında başlamıştı, ardından Demokrat Parti tarafından bütün sonuçlarına götürüldü. Cumhuriyetin evriminde illa bir kopuştan söz edilecekse, bu tam da CHP ile başlamış, DP ile sürdürülmüştür. Bunu ihtiyaç haline getiren ise o günün dünya koşulları ile Türkiye kapitalizminin, ona dayanan burjuva sınıf düzeninin kendi öz evrimi, bu evrimin ortaya çıkardığı yeni ihtiyaçlardır. Bu evrim, burjuvazinin ideolojik, siyasal ve kültürel olarak dinsel gericiliğe daha çok ihtiyaç duyması, daha çok başvurusu doğrultusunda olmuştur.

DP döneminde dine ve dinsel gericiliğe ardı arkası kesilmeyen tavizler verildi, tarikatlar ve cemaatler hukuken yasak oldukları halde siyaseten meşruluk ve

bu zeminde giderek hızla güç kazandılar. DP liderleri olarak Bayar ve Menderes gerçekte birer laik Kemalist idiler, onun sağ kanat temsilcileriydiler. Bunlar uzun yıllar boyunca CHP'nin önemli kadrolarıydı. Hele ki Bayar, denebilir ki CHP'nin "üçüncü adam"ıydı. DP, CHP'nin bölünmesiyle ortaya çıkmış bir partidir, bunu unutmamak gerekir. Burada bu açıdan gerçekte bir süreklilik var. Değişen ise kapitalist düzenin evrimi ve bunun ortaya çıkardığı yeni ihtiyaçlardı. DP, bu ihtiyaçlara en iyi yanıt veren, CHP'nin halk kitleleri nezdinde yıpranmışlığını da istismar ederek sahneye çıkan bir parti oldu. Tıpkı 2000'li yılların değişen koşullarına ve bunun ortaya çıkardığı yeni ihtiyaçlara yanıt vermek üzere AKP'nin sahneye sürülmesi gibi.

DP'nin iktidar yıllarında sosyal durgunluğun esası yönünden değiştiğini söyleyebilecek durumda değiliz. Buna rağmen dine yeni alanlar açılması, tarikatlar ve cemaatler üzerinden dinsel gericiliğin güç kazanması, ilkin sözünü etmiş bulunduğum dünya koşullarının ve ikinci olarak da çok partili rejime geçişin sonucuydu. Resmi tarih çok partili rejime geçişi, demokrasiye geçişin kilometre taşı sayar. Oysa tam da bu sayede demokrasinin en büyük engeli olan dinin ve dinsel gericiliğin önünün açıldığını görüyoruz. Sözüm ona parlamenter yarış, dinin her türden siyasal istismarını ve yeterli oy desteği sağlamak üzere tarikatlara, cemaatlara, aşiret reislerine dayanmayı birlikte getirdi. Bunlara siyasal alanda geniş bir alan açtı. Özgürleşmiş geniş köylü yığınları önemli ölçüde bunların denetimindeydi ve köylünün oyunu almanın en kolay yolu bunlara dayanmaktan geçiyordu.

İkinci ve asıl büyük kırılma noktası, 1960'lı yıllardır. 1960 sonrası, Türkiye'de kapitalist gelişmenin belli bir düzeye ulaştığı, modern sınıflaşmanın hissedilir

hale geldiği ve işçi sınıfının toplumsal bir güç olarak mücadele sahnesine çıktığı bir tarihi dönemdir. Dönemin başında büyük Saraçhane Mitingi ve sonunda 15-16 Haziran büyük işçi başkaldırısı olduğunu hatırlarsak, işçi sınıfı hareketinin bu dönemki gelişimi konusunda dolaysız bir fikir edinmiş oluruz. Kuşkusuz sosyal uyanış ve mücadelenin tek unsuru işçi sınıfı değildi. Kent ve kır emekçilerinin tüm öteki katmanları da şu veya bu ölçüde aynı gelişmenin bir parçası idiler. Öte yandan bu uyanış ve mücadele içinde sol, Türkiye'nin tarihinde ilk kez olarak kitleselleşti ve kitle mücadelelerinin sürükleyici dinamik gücü haline geldi.

Bu dönemin daha başlangıç yıllarında, Amerikalı uzmanların Türkiye'deki somut incelemelerinin ardından hazırladıkları raporun konumuz bakımından önemi, dinci gericiliğin önünün yeni bir düzeyde açılmasının Türkiye'yi yönetenlere hararetle tavsiye edilmesidir. Elbette tam da sosyal uyanışa ve mücadeleye karşı temel önemde bir önlem olarak. Buna Komünizmle Mücadele Dernekleri ile başlandı ve dinci partinin kuruluşu ile devam edildi. 1965 yılında Erzurum'da kurulan Komünizmle Mücadele Derneği'nin başkanının Fethullah Gülen olması, bugünkü gelişmelerin ışığında özellikle önemli ve açıklayıcıdır. Dinci gericilik odağı bu örgütlenmelerin CIA destekli ve güdümlü olduğunu biliyoruz. "Komünizmle mücadele" elbette sosyal uyanışa ve sola karşı mücadele demektir. Türkiye'nin devrimcileri emperyalizme karşı direnirken, bugünün iktidar gücü dinci gericilik, emperyalizmin hizmetinde devrime karşı bir vurucu güç idi. Örneğin, dönemin sonuna doğru, Amerikan 6. Filo'suna karşı kitlesel protestolar, karşılarında organize dinci çeteleri buldular. Devrimcileri Kanlı Pazar'da katledenler bu gerici güruhtu. Bu saldırının başını çekenlerden birinin şu sıra TBMM başkanı olması, sermaye

düzeninin nereden nereye geldiğinin de veciz bir özetidir bir bakıma. O dönemde Komünizmle Mücadele Dernekleri, faşist komando kampları, tarikatlar ve cemaatler düzenin yardımcı uzantılarıydı. Bugünse dosdoğru düzenin kendisi haline gelmiş bulunuyorlar ve önümüzdeki on yıllar boyunca da Türkiye'nin kaderine hükmetmek hevesindedir.

Bizzat emperyalizm ve işbirlikçi burjuvazi, bu güçleri sosyal uyanışa ve mücadeleye karşı, bunun siyasal ifadesi olan sola ve devrime karşı besledi, organize etti ve etkili biçimde kullandı. Fakat zaman içinde bu güçler burjuva sınıf düzeninin elinde basit araçlar olmaktan çıktılar ve gelinen yerde ona hükmeden bir gelişme düzeyine ulaştılar. Bunun önünü '50'li yıllarda Bayar ve Menderesler açtılar. '60'lı ve '70'li yıllarda bunu Demireller sürdürdüler. Aynı şeyi '80'li yıllarda Kenan Evrenler ve ardından Turgut Özal'lar yaptılar. '90'lı yıllarda yeniden Demireller yaptılar. Bu kez dinsel gericiliğin aynı zamanda Kürt ulusal uyanışına karşı kullanılması da söz konusuydu.

'60'lı yıllardan itibaren dinci ve faşist gerici akımlar, Amerikan tavsiyeleri ve akılları ile çok özel bir tarzda teşvik edildiler, güçlendirildiler ve sol dalgaya karşı kullanıldılar. '60'larda ikisi de ön plandaydı. '70'li yıllarda MHP ön plana çıktı. Şoven milliyetçilik ve onun faşist paramiliter güçleri, o dönemin militan devrimci dalgası karşısında daha işlevseldi burjuva sınıf düzeni için.

'70'li yıllarda, her ne kadar doğru sınıf eksenine oturan bir önderliği yoktuysa da, çok güçlü bir devrimci dalga ve bunun içinde kendini bulmuş güçlü bir devrimci hareket vardı. Bu, burjuvaziyi yeni bir düzeyde gericiliğin bu uç biçimlerine, yani dinsel gericiliğe ve şoven milliyetçiliğe sarılmaya götürdü. Amerikancı 12 Eylül askeri faşist cuntası, Türk-İslam sentezini resmi ideoloji düzeyine çıkardı.

Türkiye'nin dincisi aynı zamanda şoven milliyetçidir, şoven milliyetçisi de aynı zamanda dincidir, bunu yeri geldikçe özellikle vurguluyoruz. MHP'nin '70'li yıllardaki meşhur "Tanrı dağı kadar Türk, Hira dağı kadar Müslüman!" sloganı, bu ikinci durumu veciz biçimde ortaya koymaktadır. Burjuvazinin sosyal uyanışa ve mücadeleye, dolayısıyla sol gelişmeye ve devrimci dalgaya karşı özel bir tarzda teşvik edilip beslenen dincilik ile şoven milliyetçilik akımları bu ikili özelliğe bir arada sahiptiler. Dincisi milliyetçi, milliyetçisi dinciydi. Bugün birbirleriyle bu kadar kolay buluşmalarının gerisinde aynı zamanda bu var.

12 Eylül faşist askeri cuntası döneminde Türk-İslam sentezi resmi ideoloji düzeyine çıkarıldı ve okul müfredatlarına sokuldu, eğitimin temeli haline getirildi. Tarikatların, cemaatlerin önü açıldı. Mecburi din dersleri konuldu. Alevi köylerine kadar camiler yaygınlaştırılmaya çalışıldı. '70'li yılların büyük devrimci dalgasının yarattığı derin korkular sermaye düzenini dinin ve dinsel gericiliğin önünü yeni bir düzeyde açmaya yöneltti. Din, devrim tehlikesinin panzehiri olarak, devrimin dalgakıranı olarak görüldü, her yönden ve her yolla desteklendi.

Öte yandan faşist 12 Eylül rejimiyle belirlenen 1980'li yılların bir sosyal yıkım dönemi olduğunu, işçi sınıfı ve emekçilerin demokratik haklarından ve hak arama yollarından yoksun bırakılarak sömürü kısıncı içerisine, dolayısıyla yoksulluğa ve yoksunluğa itildiğini biliyoruz. Yoksulluk, yoksunluk, sermayenin o ezici ağırlığı karşısında askeri cunta koşullarıyla belirlenen çaresizlik, dinin yoksul insanlar arasında kolayca güç kazanabileceği bir sosyal-siyasal zemindir. 12 Eylül tam olarak böyle bir dönemdi. Bir yandan emekçiyi yoksulluğun çukuruna ittiler, öte yandan da ona kendi hakkını araması için hiçbir imkan tanımadılar. Çaresiz emekçi bu koşullarda kolayca

dinin ve dinsel gericiliğin tuzağına düşer. Dinsel duygu ve düşünce olarak düşer, öbür dünyayı sığınacak bir alan olarak görür. Dinsel inancı kendi sosyal acılarının uyuşturucusu olarak görür, ki Marx'ın "Din halkın afyonudur" sözü bu anlama gelir. Sömürü düzeninin kaynaklık ettiği sosyal acılar öbür dünya avuntusu ile uyuşturulur.

Devrimci dalganın ve genel olarak solun ezildiği bu dönemde önü açılmış bulunan dinsel akımlar bu durumdan en iyi biçimde yararlandılar. Sıradan emekçileri tuzağa düşürmek için her yolu, yöntemi ve olanağı cömertçe kullandılar. Böylece emekçiler, duygu ve düşünceden öteye, sosyal ve siyasal olarak da dinsel gericiliğin ağına düştüler. 12 Eylül 1981'den 13 sene sonra, 1994 yılında İstanbul belediye başkanlığını Refah Partisi aldı. Bu, Tayyip Erdoğan'ın belediye başkanı olarak siyaset sahnesine çıkışıdır. 12 Eylül'ün ektiği tohumların verdiği meyve de diyebiliriz buna.

Böylece '90'lı yıllardaki büyük döneme gelmiş oluyoruz. Bu dönemde dinin ve dinsel gericiliğin Kürt ulusal uyanışına karşı özel bir tarzda ve bizzat devlet eliyle kullanıldığını biliyoruz. Bunu aynı dönemde emperyalist ve siyonist merkezlerde hazırlanan "ılımlı İslam" projesi tamamladı.

Dünyada, özel olarak Türkiye'de dinsel gericiliğin güç kazanmasının gerisinde başından itibaren emperyalizm, özellikle de Amerikan emperyalizmi var. '60'lı yıllardan itibaren "Türkiye'de dinci parti gerekli" düşüncesi CIA uzmanlarının hazırladığı raporun önerisiydi. '70'li yıllarda "Yeşil kuşak" projesi, Sovyetler Birliği'ni kuşatmaya yönelik emperyalist bir politika ve plandı. Amaç İslami dinsel gericiliği komünizme karşı etkili bir silah olarak kullanmaktı. Ha keza, 12 Eylül cuntasının arkasında Amerikan emperyalizmi vardı ve bunun, dinin önünün en çok açıldığı bir tarihsel dönem olduğunu biliyoruz.

Bütün bunları '90'lı yıllarda "ılımlı İslam" projesi tamamladı. Yine Amerikan emperyalizminin bir projesidir. Bu proje çerçevesinde Tayyip Erdoğan, daha henüz İstanbul belediye başkanı iken, geleceğin "ılımlı İslami lideri" olarak CIA uzmanları tarafından hazırlanmaya başlandı. Amerikan büyükelçilikleri, konsoloslukları onunla özel ilişkiler kurdular, güç, cesaret ve yön verdiler. Bu ilişkilerin ve çabaların bir sonucu olarak AKP, bugün bütün açıklığı ile ortaya çıktığı gibi, emperyalizmin ve siyonizmin bir proje partisi olarak gündeme geldi ve çok geçmeden iktidar gücü düzeyine ulaştı.

Almanya'da "Yeni Polis Yasası"

Daha geçtiğimiz ay, Avrupa Parlamentosu'nda barışın, demokrasinin ve refahın koruyucusu, dünyada benzersiz bir demokratik model olarak tanımlanan Avrupa Birliği art arda daha ağır polis devleti uygulamalarını gündeme getiriyor.

İspanya'da yasa değişikliği ile yeni bir polis gücü oluşturma ve bu gücün dokunulmazlık ve geniş yetkilerle donatılması kararı alınmışken, Fransa'da olağanüstü hali kalıcılaştıran terörle mücadele yasaları çıkarıldı.

SIRADA ALMANYA VAR

İstatistik Dairesi'nin geçtiğimiz haftalarda açıklanan verilerine göre, 2017 yılında Almanya'da kriminal olaylar 1992 yılındaki düzeye indi. Buna rağmen birçok eyalet hükümeti, polis yasasını sertleştirerek, Almanya'da daha ağır polis devleti uygulamalarını devreye sokmayı ve insanları kontrol altına almayı hedefliyor.

Geçtiğimiz ay Bavyera eyaletinde büyük tepkilere rağmen polisi 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan bu yana hiç olmadığı kadar sert yetkilerle donatan yeni polis yasası, gerici Hristiyan Sosyal Birlik (CSU) partisinin oyları ile eyalet parlamentosundan geçti. Yeni polis yasası kişisel özgürlük haklarını bugüne değin hiç olmadığı kadar kısıtlıyor.

Polise geniş yetkiler veren bu yasa Bavyera'nın ardından Kuzey Ren Vestfalya (NRW) ve Saksonya eyaletlerinde de gündemde.

Yeni polis yasası ile anayasal haklara mahkeme kararı olmadan müdahale hakkı tanıyor. Polise "tehlike tehdidi" durumlarında daha erken müdahale etme yetkisi veriliyor. Buna göre polisler "so-

mut bir tehdidi" beklemeden "tehlike tehdidi" durumunda müdahale edebilecek.

Hiçbir somut şüphe olmadan da suç işlememiş ama suç işleyeceğinden yola çıkılarak kişiler ve arabaları aranabilecek, telefonları dinlenebilecek, yazışmaları okunabilecek, başka adreslere gönderilebilecek. Bilgisayarlarına online kaydedilmiş veriler konabilecek, değiştirilebilecek, silinebilecek.

Sadece bir tehdit şüphesi üzerine bile kişilerden saç, göz, deri vb.nden DNA örneği alınabilecek, soruşturma kapsamında kullanılabilir.

Şimdiye değin 48 saat olan gözaltı süresi uzatılacak. 12 saat olan kimlik tespit süresi 7 güne çıkarılacak. Yeni yasa ile polise, hiçbir delile dayanmadan bir aya kadar gözaltında tutma ya da ev hapsi verme hakkı tanınıyor. Ayrıca şüpheli kişilerin, başka bir yere gitmesi, yurtdışına çıkması ve başkalarıyla görüşmesi de yasaklanabilecek. Bunun için elektronik kelepçe dahi takılabilecek.

Yeni yasa ile Bavyera polisinin üniformalara yerleştirilen vücut kamerasını kullanma kapsamı da genişletildi. Polisin, mahkeme kararı olmadan evlerde de vücut kamerası kullanma hakkı bulunuyor.

Yeni yasa ile kamuya açık alanlara daha fazla kamera yerleştirilecek. Ayrıca polisin silah kataloğuna elektroşok tabancalar da eklendi.

NRW eyaletinde hazırlanan ve 7 Haziran'da mecliste görüşülmeye başlanacak yeni yasa tasarısı da benzer içeriğe sahip. "Terör tehlikesine karşı" polise daha fazla yetki verilmesini öngören yasa tasarısının 16 Temmuz'da meclisten geçirilmesi ve sonbaharda yürürlüğe girmesi planlanıyor.

NRW'nin yeni polis yasası tasarısında polise istihbarat örgütünün yetkileri veriliyor. Yasanın çıkması halinde sadece şüpheye dayalı önlem ve tutuklamalar dahi legalleştirilecek. Bu yasa demokratik özgürlüklere yönelik kapsamlı bir saldırdır. Yasa çerçevesinde sadece şüphe duyulması kişilerin gözaltına alınması

veya tutuklanmaları için yeterli sayılabilmektedir.

Yeni yasa ile polis 'tehlikeyi önlemek için' bir bölgede herkesi durdurup kimlik kontrolü yapma hakkına sahip. Şüpheye gerek duyulmadan yapılan bu kimlik tespitleri ve aramalar polisin ayrımcılık yapma riskini arttırıyor.

Yine tasarıya göre, özgürlükleri kısıtlayan süre 48 saatten "tehlike tehdidi" tahminine bağlı olarak bir aya kadar uzatılabiliyor. Kanıt, avukat ve hakim kararı olmadan insanlar tehlikeli görülerek veya bir kişinin herhangi bir zaman belli bir suç işleyeceğinden yola çıkılarak gözaltına alınabilecek olması özgürlüklerinin kısıtlanması ve en temel haklara karşı bir saldırdır. Polis ayrıca tehlikeli olduğunu tahmin ettiği insanların belli kişilerle ilişkisini, belli bir yere gitmesini de yasaklayabiliyor.

Temel haklara ve özgürlüklere bir saldırı niteliğinde olan bu yasa herkesi etkiliyor. Yasadan en çok faaliyet yürüten devrimci örgütler etkilenecektir. Ve elbette göçmenler ve sığınmacılar da...

Fakat uzun vadede yasanın asıl hedefinde son yıllarda yeniden canlanan, kitleselleşen, yaygın ve kitlesel grevleriyle sermayeyi zora sokan işçi hareketi bulunuyor. Polis devleti uygulamaları, burjuvazinin işçi sınıfının yükselecek olası mücadelesine karşı şimdiden en vahşi biçimi ile hazırlanmakta olduğunu gösteriyor.

Bu adımlar, önümüzdeki döneme sert sınıf savaşımının ve polis devletinin baskısına karşı yükselen mücadelelerin damga vuracağına işaret ediyor.

Yeni polis yasası protesto edildi

Almanya'da gündemde olan yeni polis yasasına karşı Bielefeld kentinde binlerce kişinin katıldığı protesto gösterisi yapıldı.

30 Haziran öğle saatlerinde Bielefeld merkez istasyonunda başlayan eylem, yerli gruplardan DKP Gençliği (SDAJ), Antifa Bielefeld ve Sol Parti Gençlik (Solid) tarafından bir birlik oluşturularak organize edildi.

Yanı sıra Avrupa DGB (Revolutionärer Jugendbund), Rebell, Sol Parti ve çeşitli otonom Antifa grupları eyleme katıldılar.

Göçmen işçi örgütlerinden BİR-KAR, DiDF ve NAV-DEM de bayrak ve flamaları ile eylemde

yer aldılar. Yine eyleme katılan Arminia Bielefeld taraftarları ise coşkulu sloganları ile eyleme ayrı bir renk kattılar.

"Hayır! Dayatılan polis yasasına hayır!" şiarıyla yapılan eylemde, gençlik korteji tarafından, "Tüm gençlik polis yasasından nefret ediyor!", "Eğitime evet-savaşa hayır!" sloganları oldukça sık atıldı. Öte yandan çarşı merkezinde dıştan izleyen insanların duyarlılığı da dikkat çekiciydi.

Kesselbrink Meydanı'nda biten yürüyüş, 7 Temmuz'da Düsseldorf'ta gerçekleşecek ana eyleme bir ön çağrı niteliği taşıyordu.

Ortadoğu'da emperyalist yıkım

Emperyalistler arası ilişkilerin gerilmesine, çelişkilerin sertleşmesine neden olan kapitalist sistemin yapısal krizi giderek derinleşmektedir. Bu durum, emperyalist dünyanın iç ilişkilerinde rekabeti kızıştırmakta, nüfuz mücadelelerini keskinleştirmekte, hegemonya bunalımını ağırlaştırmakta, saldırganlık ve savaşlar dizisini yaygınlaştırmaktadır. Nitekim tüm bunlar, günümüz dünyasının artık olağanlaşan olguları olarak öne çıkmış bulunmaktadır.

Sistemin yapısal krizinin temel unsurlarını oluşturan bu olgular, 1990'lı yılların başında yeni bir itilim kazanmış, 2001 yılından itibaren ise bugünkü biçimlerini almıştır. Zira Amerikan emperyalizmi, 2001'de beyninden ve kalbinden vurulmuş olmanın acısı ve kudurganlığıyla dünyayı ateşe vermek üzere yüzyılın savaşını ilan etmiş ve başlatmıştı. Bu, ABD emperyalizminin çıkarları önünde engel oluşturan barikatları yıkmak, rakiplerini henüz zayıf konumdayken geriletme ve Amerikan hegemonyasını yeniden tesis etmeyi amaçlayan saldırgan ve savaşçı bir politikanın uygulanması demektir. Öncelikli alanı Ortadoğu olan bu politikaya ve bununla amaçlanan hedeflere Afganistan ile başlanmış ve giderek hemen tüm Ortadoğu emperyalist müdahale ve savaşların merkezi haline getirilmiş oldu.

Afganistan, Irak ve Libya'ya karşı doğrudan kendileri, Suriye ve Yemen'e karşı ise yerel işbirlikçi vekilleri aracılığıyla, ama artık buralarda da doğrudan taraf olup yer alarak bu coğrafya tüm emperyalistlerin çullandığı bir av sahası haline getirilmiş durumdadır. Dolayısıyla Ortadoğu, bugünkü konumuyla adeta dünyanın "merkez"i haline gelmiş, emperyalist hegemonya mücadelesinin, saldırganlık ve savaşların sahnesi olarak öne çıkmış bulunmaktadır.

Ortadoğu'da özellikle Rusya ve ABD emperyalizmi arasındaki hegemonya kavgası ve bugüne kadar vekil güçler üzerinden yürütülen savaş, her aşamada yeni biçimler ve karmaşık görünüm kazanıyor ve giderek emperyalist güçleri doğrudan karşı karşıya getiriyor. Bu, bölgesel bir savaş tehlikesini büyütüyor. Nitekim olaylar da bu yönde seyrediyor. Dolayısıyla toplamında Ortadoğu'nun büyük yıkımlar, acılar ve yangınlar içinde her tarafı kanyon ve daha beteri yaşana-

cak gibi görünüyor.

SAVAŞIN PENÇESİNDE TÜKENEN LİBYA, SURIYE VE YEMEN

11 Eylül saldırısının hemen sonrasında ve Afganistan'ın ardından, 2003'te emperyalist savaş makinasiyla Irak yakılıp yıkıldı, yüz binlerce insan katledildi, milyonlarcası korkunç yıkımlar ve acılarla tanıştı. Libya da aynı emperyalist vahşetin hedefi oldu. Tunus ve Mısır'da başlayan ve öteki ülkeleri de kapsayarak Ortadoğu'yu sarsan ayaklanmalardan Libya da etkilenmiş, rejime karşı başlayan gösteriler, emperyalistlerin kendi hedeflerine ulaşmalarının imkanına dönüştürülmüştü. Kaddafi ABD öncülüğündeki emperyalist haydutlar ve onların vurucu gücü NATO'nun yanı sıra Suudi Arabistan, Katar ve Türkiye gibi uşaklarının ve gerici grupların desteğiyle iğrenç bir şekilde linç edilip öldürülerek, rejimi yıkıldı. Ülkenin zenginliklerine el konuldu. Tobruk ve Trablus'ta oluşan iki ayrı hükümetle, ayrı ayrı parlamento ve milis gücüyle ülke fiilen bölündü. Yanı sıra çeşitli emperyalist güçlerin kışkırtıp desteklediği bir dizi gerici akımın birbirini boğazladığı ve bunun bugün de devam ettiği bu ülke, tam bir çökme noktasına ve cihatçı örgütlerin üssü haline gelmiş, halklar birbirinin celladına dönüşmüş ve büyük yıkımlara sürüklenmiş durumda.

Yıllardan beri acılar, yıkımlar ve yoksulluklar içinde kıvranan bir başka ülke de Yemen'dir. Bu yoksul ülke, 2015 yılında batı emperyalizminin desteğinde başlatılan müdahaleyle birlikte kuralısız ve acımasız bir insani yıkımın girdabında acı çekiyor. Acımasız bir emperyalist-gerici savaşın pençesindeki bu ülkede halkın %80'inden fazlasının yeterli gıda, yakıt, içme suyu ve sağlık hizmetlerine ulaşamadığı söyleniyor. BM, ablukanın devam etmesi durumunda büyük bir açlık felaketinin yaşanacağını ileri sürüyor. 16 milyon Yemenli temiz içme suyuna erişme imkanından yoksun durumda. 17 milyon insan yetersiz beslenirken, 6,8 milyon insan açlıkla yüz yüze. 3 milyonu aşkın insan ise mülteci durumuna itilmiş bulunmaktadır.

Savaşın yol açtığı bu dehşet, ülkedeki yeni gelişmeler nedeniyle derinleşecek gibi görünüyor. Suudi Arabistan ve

Birleşik Arap Emirlikleri'nin (BAE) liderliğindeki emperyalist destekli koalisyonun, Husi militanlarına boyun eğdirmeyi amaçlayan saldırısı giderek şiddetleniyor ve Hudeyde bunun güncel sahnesi haline gelmiş durumda. Zira ülkeye gelen insani yardımların yüzde 70-80'inin Hudeyde limanından girdiği ileri sürülüyor. Dolayısıyla bu kent ağır bombardıman altında tutuluyor. Gıda yetersizliği, kıtlık ve salgın hastalıklarla boğuşan Yemen'de şiddetlenmekte olan savaş, zaten çöküşün eşliğinde bulunan ülkeyi tümüyle viraneye çevirecek.

2011'den beri ağır bir insani yıkım ve vahşet Suriye'de de yaşanıyor. Bilindiği gibi Arap halklarının ayağa kalkışından etkilenen ülkelere biriydi Suriye. Emperyalistler bunu amaçları için bulunmaz bir fırsata çevirdiler. Neticede Amerika emperyalizminin hedefleri arasında Rusya'nın bölgedeki nüfuz alanını zayıflatmak, İran savaşının önünü açmak, Lübnan'a müdahale ve Hizbullah'ı etkisizleştirme ve siyonist İsrail'in güvenliğini sağlama vb. gibi başlıklar vardı. Bu hedeflere ulaşmak için Esad rejiminin devrilmesi amaçlanıyordu. Bunun için başta Türkiye, Suudi Arabistan ve Katar olmak üzere bölgedeki işbirlikçi uşak devletlerle beraber her türden cihatçı çeteler ve katiller güruhu harekete geçirildi. Bunun sonucu olarak Suriye'de yüz binlerce insan yaşamını yitirdi, milyonlarcası yerinden yurdundan oldu, milyonlarcası büyük bir perişanlık içine itildi. Kentler, kasabalar, köyler yerle edildi.

Bütün bunların baş sorumlusu olan ABD emperyalizmi, uşakları aracılığıyla umduğu sonuca ulaşamayınca, kurduğu saldırgan koalisyonla 2014'ten itibaren sahneye bizzat kendisi çıkmak zorunda kaldı. Bunun içinse bizzat kendilerinin yaratıp kışkırttıkları, her şekilde destekledikleri ve giderek kontrol edilemez büyük bir güç haline gelmesine sebep oldukları IŞİD bahanesi öne çıkarıldı. 2015 yılında Rusya'nın Suriye rejiminin yanında doğrudan savaşa katılmasıyla bu adım da sekteye uğradı. Dengeler değişti ve hesapları altüst etti. Bunun da faturasını bir kez daha Suriye halkları ödemek zorunda kaldı. Zira ABD ve Rusya için söz konusu olan, Suriye'nin ve Suriye halkının akıbeti değil, emperyalist çıkarlardır.

Bu çıkarlar uğruna dünyadaki yeni nüfuz mücadeleleri ve paylaşım kavgasıdır.

Emperyalist güçler bölgesel dayanakları üzerinden, birkaç on yıldır bu petrol zengini ve jeo-stratejik önemi olan bölgeyi boyunduruk altına alarak yağmalamak, dünya egemenlik ve paylaşım kavgasında bu coğrafyayı bir üs olarak kullanmak için vekiller aracılığıyla ve giderek de doğrudan kendileri müdahil olarak aralıksız bir savaş sürdürüyorlar. Afganistan, Irak, Libya, Yemen, Suriye savaşları ve İran'a müdahale çabaları, Filistin ve Kürdistan halkının acıları, emperyalist çıkarların kaçınılmaz sonuçlarıdır ve denebilir ki yaşanabilecek daha büyük yangın ve yıkımların ilk aşamalarıdır.

2003'ten itibaren söz konusu ülkelere yapılan emperyalist müdahalenin Ortadoğu'ya çok yönlü felaketlerden başka bir şey getirmediği ve halkların yaşamını cehenneme çevirdiği ortadadır. Ülkeler yakılıp yıkıldı. Bölgenin emekçi ve ezilen halkları etnik, dinsel, mezhepsel, kültürel bölünmüşlükler içinde sonu gelmez boğazlaşmalarla birbirine kırdırtıldı ve halklar arası ilişkiler zehirlendi. Halkları diktatörlüklerden ve diktatörlerden kurtarmak, demokrasi ve adaleti sağlamak adına Ortadoğu'ya yapılan emperyalist müdahalenin bilançosu korkunçtur ve bu halen de bütün şiddetiyle devam etmektedir.

Emperyalist müdahale, saldırganlık ve savaşların dünya çapında tırmanışa geçtiği tarihsel bir evrenin içindeyiz ve bu yöndeki gelişmelerin Ortadoğu'da daha da yakıcı, yıkıcı ve kanlı bir boyut kazanacağı, olayların akışıyla açığa çıkmış bulunmaktadır. Emperyalistler arasındaki rekabet, hegemonya ve paylaşım mücadelesi Ortadoğu'da giderek yoğunlaşmaktadır. Irak, Libya, Suriye ve Yemen'in ardından fırsatı ve koşulları yakalandığında İran da muhtemelen bu labirentin içine çekilecektir.

Dünyanın her tarafında olduğu gibi Ortadoğu'da da yürütülmekte olan savaşlar, emperyalist amaçlara dayalı gerici, haksız ve barbarca savaşlardır. Temel amaç emperyalist nüfuz mücadelelerinde ve dünyanın yeniden paylaşılmasında üstünlükler elde etmektir. Fakat emperyalist şeflerin bunu "uygarlık", "özgürlük", "adalet", "barış" vs. uğruna ve halklara refah sağlamak adına sürdürdükleri gibi arsız argümanlarla gerekçelendirdikleri biliniyor. Oysa çürümüşlüğü, kokuşmuşluğu ve barbarlığın temsilcisi olan emperyalizmin ve işbirlikçiler takımının özgürlüğü, adaleti, barışı ve refahı bir hayal haline getirdiğini, bizzat Ortadoğu'daki gelişmeler ve ülkelerdeki dehşetli yıkımlar ve katliamlar yeterli açıklıkla göstermektedir.

Son AB zirvesi: Mültecilere karşı yeni saldırı dalgası

28 Haziran'da yapılan AB zirvesinde, mültecilere yönelik olarak yeni "önlemler" alınması kararlaştırıldı. Buna göre yeni toplama kamplarının oluşturulması ve mevcutların güçlendirilmesi sağlanacak. Yanı sıra AB sınırlarını koruma teşkilatı Frontex'in silah kapasitesi arttırılacak. Ayrıca Afrika'da, Türkiye misali sınır muhafızı devletlerin sayısının arttırılması için de fona daha fazla kaynak ayrılacak. Öte yandan Türk sermaye devletine, sınır muhafızlığıyla ortaya koyduğu hizmet karşılığında vadedilen 6 milyar avroluk ödemenin ikinci dilimi olan 3 milyar avronun ödenmesi kararlaştırıldı. Buna ek olarak, devam edecek hizmetleri karşılığında Erdoğan rejimine 3 milyar avroluk yeni bir ödemenin daha yapılacağı açıklandı. Özellikle bu son adımla, AB'nin sınırlarının korunması için yeni sınır muhafızları özendirilip teşvik edilmiş oluyor.

AB'nin devlet şeflerinin binlerce insan için ölüm fermanlarının hazırlanması anlamına gelen zirvesinde yapılan kirliliği pazarlıklarla, Akdeniz ve Ege sularında boğulmayı da bir şekilde AB sınırlarına ulaşan az sayıdaki "talihlinin" de Afrika'nın zayıf ülkelerine geri gönderilmesi kararı çıktı. Sol Parti milletvekili Ulla Jelpke, mültecileri oralarda "kötü muamele, tecavüz ve kurşuna dizilmelerin" beklediğini, Almanya'nın dış ilişkiler diplomatlarının verdikleri bilgiler üzerinden açıklamış oldu.

Birleşmiş Milletler Mülteciler Örgütü (UNHCR) ve Uluslararası Göç Örgütü (IOM) zirveden çıkan anlaşmayı desteklediklerini açıklayarak, mültecilerin "acil durumlarda" AB dışındaki toplama kamplarında tutulmasını ve iltica başvuruları hakkında oralarda karar verilmesini legal ve uygulanabilir olarak gördüklerini belirttiler. AB Komisyonu'nun bu konuda hızlı bir şekilde konsept hazırlamakla görevlendirildiği de çıkan haber arasında yer alıyor.

Libya Sahil Güvenlik ile işbirliğini genişletme kararı alan AB, mülteci akınına kanlı ve akçeli ilişkilerle Akdeniz sularında bitirmeyi amaçlıyor. Sahil güvenliğinin yapacağı "işlerin" engellenmemesi gerektiği kararını alan AB, tüm zorluklara rağmen mültecilerin hayatlarını kurtarmaya çalışan gönüllü can kurtaran ekiplerini hedef aldığını ortaya koydu. Sahil güvenlik diye adlandırılan parami-

liter sınır bekçileri tarafından yakalanan insanlar zaten uzun zamandır depolara/kamplara dolduruluyorlar. Bu kamplarda uzun zamandır kötü muamele, tecavüz ve kurşuna dizilmelere varan uygulamalar olduğunun bilindiğine dikkat çeken Sol Parti milletvekili U. Jelpke, "Almanya dış ilişkiler diplomatları dahi kamp/depo koşullarını 'Toplama kampı benzeri' koşullar olarak belirtmişlerdi" diyerek, olan biten her şeyin AB devletlerinin ve burjuva medyanın bilgisi dahilinde cereyan ettiğini dolaylı da olsa açıkladı. Toplama kamplarının ne anlama geldiğini Alman halkı ve anti-faşist güçler Hitler döneminden çok iyi biliyorlar.

Mültecilerin toplama kamplarında nelerle karşılaştıkları bizler için hiç "sır" değildir. İstanbul Küçükçekmece'deki Kanuni Sultan Süleyman Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde 5 ayda, yaşları 18'in altında 39'u Suriyeli 115 çocuğun hamile olduğu saptanmış, çocukların emniyete ve savcılığa bildirilmediği de belirlenmişti. İstanbul'un göbeğindeki bir hastanede bunlar oluyorsa, diğer kentlerde nelerin yaşandığını düşünmek bile mültecilerin içerisinde bulunduğu sefaleti tasavvur etmeye yeter de artar. 6 milyar avroyu kasasına indiren Erdoğan rejimi, mültecilerin yaşam koşullarını iyileştirmek yerine, onları açlık ve sefaletin pençesine terk edip korunaksız bırakarak, açlık ücreti karşılığında kölece koşullarda çalışmaya mahkum etti.

AÇLAR ORDUSUNDAN DEVİRİMCİ BİR OLANAÇA...

Uluslararasılaşan kapitalist üretim, sanayi havzalarında ve hizmet sektöründe çok uluslu proleterleri toplayarak, onları aynı çalışma koşulları altında bir araya getirdi. İşsizlik, açlık, çevre yıkımları, gerici savaşlar vb.nin yanı sıra, ırkçı-milliyetçi, faşist ve dinci diktatörlüklerin zulmünden kaçan insanların bu merkezlere akın etmesinin de sonucu olarak, çok dilli ve değişik inanca sahip insanlardan oluşan çok uluslu proleterler kitlesinin sayısı katlanarak artmaya devam ediyor. Burjuvazi için ucuz işgücü bulmanın kaynağı olma gibi bir avantaj sunan bu alanlar, sorunlar kaynağı olarak da burjuvazinin karşısına çıkıyor. Güçlü bir yerli işçi hareketinin olmadığı ve işçi dayanışmasının zayıf olduğu bugünkü koşullarda biriken sorunlar sermaye diktatörlüklerini çok zorlamasa da çok uluslu proleter kitlesinin toplandığı alanlar gelecekteki sınıf çatışmalarının merkezleri olacaklardır.

Bunun tarihsel bilincine sahip olan burjuvazi, sermayenin çok yönlü saldırı ve savaş politikalarının marifeti olarak ortaya çıkan kitlesel göç dalgasını tüm kötülüklerin, işsizliğin, düşük ücretle ve güvencesiz çalışmanın sorumlusu olarak gösteriyor. Bu yolla da siyasal gerici ve faşist ideolojiyi yaygınlaştırmanın nesnesi yapıyor. Ancak bütün bunlar faşist-ge-

rici çevreleri tatmin etmeye yetmiyor. Almanya'da hükümet ortağı CSU'nun başkanı ve İçişleri Bakanı Horst Seehofer zirveden çıkan kararları yetersiz bularak, Merkel'i hükümetten çekilmekle tehdit edebildi. Seehofer sermaye devletinin baskıcı militarist yapısının daha çok takviye edilmesini istedi.

Değişik biçimler altında süren kitlesel göçlerin temelinde kapitalist üretim sistemi vardır ve kapitalist sistem varlığını sürdürdükçe bu olgu da varlığını koruyacaktır. Kapitalist sistemin varlığından kaynaklanan diğer sorunlar gibi kitlesel göç sorununda da her sınıf kendi öz sınıfsal çıkarları temelinde çözümler sunuyor. Kapitalist dünyanın "çözümü" ihtiyaç fazlası ucuz işgücünün (ki onlar için göçmenler öncelikle işgücüdür) "telef olmasına" göz yummanın dahi ötesine geçiyor. Emperyalist burjuvazi bu fazlalığın imha edilmesi için gerekli harcamaları yapmaktan da geri durmuyor. Zirvede, her devletin ihtiyaç duyduğu kadarını toplama kamplarından seçerek almasında anlaştıklarını da burada kaydedelim.

AB emperyalistleri mültecilere karşı toplama kampları, Frontex'in silah kapasitesinin arttırılması, paramiliter güçler eliyle Ege ve Akdeniz'de göçmen botlarının batırılması, batırılan botlardan sağ kalanların gönüllüler tarafından kurtarılmasına karşı davalar açılması, toplama kamplarında kurşuna dizmeler de dahil her yolun mübah sayılması, "ulvi amaçlar" için devletlerin satın alınıp kitlesel göç yollarının kontrol altına alınmasının sağlanması vb. gibi yöntemleri hükmettikleri çürümüş toplumlara kanıksatmış görünüyorlar. Onlar açısından göçmenleri sonu ölümlü bitecek olan maceralara sürüklemenin hiçbir mahzuru yok.

Devrimci işçi hareketinin güçsüz olduğu günümüz koşullarında, göçmenler kitlesi de güçlü bir işçi dayanışmasından mahrum kalıyor. Dahası, mülteciler her türden burjuva gerici ideolojinin etkisinde olan sınıf kardeşlerine karşı bir rakip olarak sunuluyorlar. Oysa güçlü bir devrimci işçi hareketi, göçmenler kitlesi içinde tüm işçi ve emekçilerin ortak düşmanı olan kapitalist-emperyalist sisteme karşı güçlü savaşçıları da bulacaktır. Ve bu devrimci birliktelik, uluslararasılaşan kapitalist sisteme karşı uluslararası bir devrimin ateşleyicisi olacaktır.

Emperyalist kapitalizm ve mülteci sorunu

Kapitalist emperyalizm yaşadığı krizleri aşmak, yeni pazarlara açılmak için savaşlara başvuruyor. Bu uğurda dünyayı iki kere küresel savaşın içine sokan emperyalist burjuvazi, bugün de bölgesel hegemonya savaşları ile ezilen halkları bir kez daha yıkıma uğrattı. Yıllardır Ortadoğu'da etnik ve mezhepsel ayrımları kışkırtarak halkları birbirine düşüren ve bu toprakları kan gölüne çeviren emperyalistler yeri geldiğinde doğrudan müdahalelerde bulunarak yüz binlerce insanı katlediyor, milyonlarcasını göçe sürüklüyor. Birleşmiş Milletler'in verilerine göre, 2017 yılında 68.5 milyon insan emperyalistlerin yarattığı savaş ve yıkım nedeniyle topraklarından göçmek zorunda kaldı. Kirli savaşın yaşanmaz hale getirdiği coğrafyalarından, daha iyi bir yaşam umuduyla yollara düşen göçmenler ise ya Akdeniz'in sularında, ya da Ortadoğu'nun çöllerinde yaşamını yitiriyor. Sadece 2017 yılında yaklaşık 3 bin göçmen Akdeniz'de boğularak hayatını kaybetti. Kuzey Afrika'dan Avrupa'ya geçmeye çalışan göçmenlerin yolları üzerinde bulunan Sahra Çölü de bir mülteci mezarlığına dönmüş durumda. Her yıl yüzlerce göçmen Sahra Çölü'nde susuzluktan can veriyor.

Göçmen sorununu yaratan batılı

emperyalistler ise yarattıkları bu yıkımı ülkelerinde ırkçılığı güçlendirmek için kullanıyor. Artık emperyalist merkezleri de tehdit eden kriz olgusunu, kışkırtıkları yabancı düşmanlığı ile örtbas etmeye çalışıyorlar. Yaşanan sorunun kaynağı kendileri değilmiş gibi Avrupa'daki ve ABD'deki her siyasi parti, seçim süreçlerinde adeta göçmen düşmanı politikalarını yarıştıyorlar. Dış politika ve göçmen sorunu noktasında oldukça saldırgan olan Donald Trump da, bu konudaki vaatlerini hayata geçirmeye başladı. 2017 yılı başında 7 müslüman ülkenin vatandaşlarının ABD'ye girmesini yasaklama çabası tartışmalara neden olurken, 2018 yılı başında yasadışı yollardan ülkeye giren mültecilerin el ve ayaklarının zincirlenerek sınırdışı edilmesi tepkilere neden oldu. Şimdi de "Sıfır Tolerans" adını verdikleri uygulama ile yasadışı yollardan ülkeye giren göçmenlerin çocuklarına el koyuyorlar. Bu kapsamda Mart-Nisan aylarında 6 hafta boyunca devam eden uygulama ile toplam 2 bin 500 çocuğun ailelerinden alınarak Teksas eyaletinde McAllen bölgesindeki tesislere yerleştirildiği belirtiliyor. Bu uygulama da tepki ve eylemliliklerle karşılandı; Kadın Yürüyüşü adlı sivil inisiyatif grubundan yaklaşık bin kadın ABD Kongre binasında sivil

itaatsizlik eylemi yaparken, on binlerce kişi ise ABD'nin çeşitli eyaletlerinde bu saldırgan politikaya karşı sokağa çıktı.

Trump şahsında ABD emperyalizmi mültecilere dönük onur kırıcı politikalarını hayata geçirirken Avrupa Birliği de mimarı oldukları mülteci krizine dair ortaya koydukları "çözüm"lerle soruna bakışlarını ortaya koyuyorlar. Son olarak toplanan Avrupa Birliği Zirvesi'nde "çözüm"ün çerçevesini AB sınırlarının korunması, göçmenlere yönelik baskıların artırılması ve göçmenlerin AB dışında tutulması oluşturdu. AB'ye göçün azaltılması için Afrika ülkelerine ve Türkiye'ye mali desteklerin hayata geçirilmesinde ortaklaşılırken, önceden imzalanan mülteci anlaşmasına göre Türkiye'ye verilecek 3 milyar avro destek ikinci diliminin aktarılmasına karar verildi. Afrika'ya ise 500 milyon avro mali destek verilmesi bekleniyor. Bu "çözüm" kapsamında mültecilerin AB içindeki seyahatlerinin de kısıtlanması konusunda mutabık kılındığı açıklandı.

Tüm bu uygulamalar kapitalizmin insanlık dışı yüzünü daha fazla açığa vuruyor. Savaşlar, yıkımlar ve göçler arasında "ya barbarlık ya sosyalizm" ikilemi kendini daha fazla dayatıyor.

Akdeniz'de göçmen ölümleri katliam boyutunda

Emperyalist kapitalizmin yarattığı kriz ve savaşlardan kaçarak Avrupa'ya sığınmak isteyen göçmenler, denizlerde boğulmaya devam ederken özellikle İtalya göçmenlerin ölümüne göz yumuyor. İtalya'nın limanlarını özel kurtarma gemilerine kapattığı Haziran ayında, Akdeniz'de

boğulan göçmenlerin sayısı katliam boyutuna vardı.

Uluslararası Göç Örgütü (IOM) tarafından yapılan açıklamaya göre, 2018 yılında Akdeniz üzerinden Avrupa'ya gitmek isterken yaşamını yitiren göçmenlerin sayısı 1.405 oldu. Sadece 19 ve 20

Haziran günü 215 kişi yaşamını yitirdi. Bu sayının, "tahmin edilenin" yüzde 40 üzerinde olduğu ifade ediliyor. Limanlar kurtarma gemilerine kapatılırken geçtiğimiz günlerde Alman gemileri Seefuchs ve Sea Watch 3'ün mültecileri kurtarmak için limandan ayrılmasına izin verilmedi.

Trump'ın göçmen politikasına kitlesel tepki

ABD Başkanı Donald Trump'ın göçmenlere karşı düşmanca yaklaşımı ve bu yaklaşımın bir ürünü olan, çocukları sınırda ailelerinden ayırma politikasına karşı ABD'de, yüzlerce kadın 28 Haziran'da bir senato binasını işgal etti.

Kadın hakları örgütlerinin çağrısıyla la senato binalarından birinde toplanan kadınlar, yere oturup, "Yüksek sesle söyle, açıkça söyle, göçmenler burada hoş karşılanır" sloganı attılar. Ritüel olarak da, üstlerine, sınırda ailelerinden koparılan çocuklara verilen metal rengi battaniyeleri andıran örtüleri örttüler.

ABD polisi, senatoyu işgal eden kadınlara gözaltı tehdidi savururken, bir dizi Demokrat Parti'li senatör de eyleme son verme çağrılarını yaptı. Bunlara karşın işgal eylemini 90 dakika sürdürebilen 630 kadın gözaltına alındı. Kısa bir süre sonra da serbest bırakıldılar.

ABD'de 600'ü aşkın noktada eylem gerçekleştirilirken New York'ta binlerce protestocu Brooklyn Köprüsü'nde yürüdü. Eylemciler, 'Donald Trump gitmeli', 'Aileleri ayırmayın', 'Nefrete ve korkuya yer yok, mülteciler hoş geldiniz' yazılı dövizler taşıdı.

Trump karşıtı sloganlar atan göstericilere sürücüler de korna çalarak destek verdi.

Washington'da da protestocular, Trump Otel'in önünden yürüyerek, 'Utan', 'Benim başkanım değil' sloganları attı.

Aileler eyleme çocuklarıyla katılırken küçük çocuklar da 'Çocuklar kafese konulmamalı' yazılı dövizler taşıdı.

Trump, ülke genelinden ve uluslararası kamuoyundan gelen tepkiler üzerine ABD'ye yasa dışı yollardan giren göçmenlerin çocuklarının ebeveynlerinden ayrılmasına son veren başkanlık kararnamesine imza attı ancak 2 binden fazla çocuk hâlâ ailelerinden ayrı tutuluyor.

İran'a emperyalist kuşatmanın bedelini emekçiler ödüyor

İran'da son dönemde kitle eylemlerinde artış gözleniyor. Yeni yıla birçok kente yayılan bir kitle hareketiyle giriş yapan İran, son günlerde de eylemlere sahne oldu. Geçen haftaya Tahran'da gerçekleştirilen esnaf eylemleri damga vururken, hemen ardından su kesintileri ve içme suyundan kaynaklanan zehirlenmelerini protesto eylemleri gerçekleştirildi.

Protesto eylemleri genelde sosyal sorunlardan kaynaklanıyor. İşsizlik, düşük ücret, ücret ödemelerinin aksatılması, İran riyalinin dolar karşısında değer kaybetmesi, gelir dağılımı adaletsizliği vb... Bazı çevreler protesto eylemlerini farklı amaçlar için kullanmaya çalışsa da emekçi kitleler haklı ve meşru taleplerle sokaklara çıkıyor.

AMBARGONUN ETKİLERİ

İran hem petrol hem doğalgaz kaynakları bakımından zengin bir ülkedir. Buna rağmen ekonomik alanda yaşanan sorunların derinleşmesinde ABD ile işbirlikçilerinin bu ülkeye karşı uyguladıkları ambargonun önemli bir payı var. Elbette krizin esas kaynağı İran kapitalizmidir. Bununla birlikte İran'ın mali ve ticari faaliyetlerini kısıtlayan ambargonun sorunları derinleştirdiği de bir gerçektir.

On yıllara dayanan ambargonun İran ile 5+1 (BM Güvenlik Konseyi üyeleri Rusya, Çin, İngiltere, ABD, Fransa ile Almanya) ülkeleri arasında yapılan nükleer anlaşmayla kaldırılması bekleniyordu. Bu, ancak kısmen gerçekleşti. Zira ABD yaptırımlara devam etti. Donald Trump yönetiminin geçen ay anlaşmadan çekilmesi ise sorunu daha da derinleştire-

cek. Çünkü Trump ambargo uygulamakla yetinmiyor, İran'la işbirliği yapan AB ülkelerindeki şirketleri de tehdit ediyor. Nitekim bu baskıların son günlerde yoğunlaşmasıyla, İran riyali hızla değer kaybetti.

EMPERYALİST-SİYONİST CEPHENİN HESAPLARI

İran karşıtı cephede ABD'nin yanı sıra siyonist İsrail ile şeriatçı Körfez rejimleri de var. İrkçı-siyonistlerle kral-şeyh takımı, İran yönetiminin yıkılmasını, Tahran'da Amerikancı bir rejimin kurulmasını hayal ediyorlar. Bu uğursuz hayallerin verili koşullarda gerçekleşme şansı bulunmuyor. Ancak ABD ile suç ortakları, ülke etrafındaki ablukayı sıkılaştırarak İran'ı kısırtmaya çalışıyorlar. Bu politikada ısrar, görünürde henüz kimsenin istemediği bölgesel bir savaşı bile tetikleyebilir.

Ablukanın yarattığı ağır faturayı İran burjuvazisi ya da iktidardaki elit mollalar tabakası ödemiyor. Ambargoya maruz bırakılan diğer ülkelerde olduğu gibi, İran'da da bedeli öncelikle işçiler, emekçiler, şehir ve kırsal yoksulları ödüyor. Nitekim emperyalist ve siyonist güçlerin temel hedeflerinden biri, kitle hareketlerinin yayılmasını körüklemek, sonra da hedefinden saptırıp rejimi yıkmanın bir aracına dönüştürebilmektir. Nitekim 2017 yılının son günlerinde gerçekleştirilen kitle eylemlerine ilk destek ilan edenler ABD, İsrail ve başta Suudi Arabistan olmak üzere Körfez şeyhleri olmuştur.

İRAN'DA KİTLE MÜCADELESİNİN SORUNLARI

Emperyalist ve siyonist güçlerle Kör-

fez şeyhlerinin İran'a karşı izledikleri küstah ve saldırgan politika, bu ülkedeki kitle hareketinin temel handikaplarından birini oluşturuyor. Birincisi, abluka, İran egemen sınıflarına sosyal yıkım saldırılarını gerekçelendirme fırsatı veriyor. İkincisi, gelişen hareketleri "dış güçlerin komplosu" diye damgalamak için zemin hazırlıyor. Elbette emperyalist ve siyonist güçlerin her hareketi istismar etmek için pusuda bekledikleri de bir gerçektir. Bu da işi daha da karmaşık hale getiriyor. Elbette bu handikaplara rağmen sosyal yıkıma karşı gelişen kitle hareketleri hem haklı hem meşrudur.

D. Trump'la bölgedeki suç ortakları, halen İran'ı daha sıkı bir ablukaya almanın yollarını arıyorlar. İlan edilen hedef; İran'ın petrol ve doğalgaz satışını tamamen bloke etmektir. "Aç bırakarak diz çöktürme" diye tanımlanan bu hedefin gerçekleşmesi mümkün görünmüyor. Zira İran petrolünün %80'inden fazlası halen Çin tarafından satın alınıyor. Bu da Trump'ın hedefine ulaşmasının kolay olmadığına işaret ediyor.

ABD emperyalizminin ilan ettiği bu küstahça hedef gerçekleşmese de İran'daki sosyal sorunları daha da derinleştirmesi ihtimal dahilindedir. Bu ise kitle eylemlerinin de devam edeceği anlamına geliyor. Görünen o ki İran'da kitle hareketinin aşması gereken temel sorunlardan biri hem mollalar rejiminin sosyal yıkımına hem emperyalist saldırganlık ve küstahlığa karşı mücadeleyi birleştiren bir program ve siyasal önderlik yaratabilmektir. Bu düzey yakalanmadan yazık ki kitle hareketinin sağlıklı bir zeminde gelişip güçlenmesi çok zor olacaktır.

İran'da su kesintisi protestosu

İran'da içme suyunun tuzlu olması ve su kesintileri nedeniyle protesto gösterileri düzenlendi. Huzistan'da Hürremşehr Büyük Camii'nin önünde toplanan kitle "Hırsızlar din adına bizi yağmaladı" sloganını attı.

Musluk suyunun tuzlu olması nedeniyle halkın su tankerlerinden su satın almak zorunda kaldığı Hürremşehr'in Abadan eyaletinde de geçen hafta gösteriler düzenlenmişti. Eylemlerde "ABD'nin düşman olduğunu yalan söylüyorlar, bizim düşman tam da burada" sloganı atıldığı öğrenildi.

Eylemler 30 Haziran günü de devam ederken kolluk güçleri eylemcilere saldırdı.

İran polisinin yapılan eyleme göz yaşartıcı gazın yanı sıra silahla da saldırdığı belirtildi. Bir eylemcinin açılan ateş sonucunda yaşamını yitirdiği öğrenilirken, yaralı ve gözaltı sayısına ilişkin ise herhangi bir açıklama yapılmadı.

12 saat çalışma yasası protesto edildi

Avusturya'da muhafazakâr Halk Partisi (ÖVP) ve aşırı sağ Özgürlük Partisi'nden (FPÖ) oluşan koalisyon hükümetinin günlük çalışma süresini 8 saatten 12 saate çıkarma, haftalık çalışmayı ise 60 saat olarak değiştirmeyi ön gören yasa planı protesto edildi.

30 Haziran'da başkent Viyana'da yapılan 80 bini aşkın kişinin katıldığı eylemde 12 saat çalışma yasasının yanı sıra hükümetin yabancı karşıtı ve kutuplaştırıcı politikaları da protesto edildi.

Westbahnhof tren garında toplanan kitle Mariahilfer Caddesi'nden, Kahramanlar Meydanı'na kadar yürüdü. Yürüyüş sırasında izin saatlerinin çalınmasına tepki gösteren sloganlar haykırıldı. Meydanda sendika ve örgütler adına konuşmalar gerçekleştirildi. Avusturya Sendikalar Birliği Başkanı Wolfgang Katzian, hükümetin çalışma sürelerini 12 saate çıkartma kararına tepki göstererek, kararın halk oylamasına götürülmesini söyledi. Sendika sözcüsü Rainer Wimmer de 12 saat uygulamasına karşı çıkmak için her türlü yola başvuracaklarını, gerekirse grev yapacaklarını ifade etti.

İran, Ermenistan, Ürdün...

Son dönemin halk hareketleri üzerine

Dünyada son dönemlerin en dikkate değer gelişmelerinden biri çeşitli ülkelerde baş gösteren emekçi kitle isyanlarıdır. Emekçi kitle isyanları serisi İran'da günlerce süren ve hala sürmekte olan kitle hareketi ile başladı. Onu Ermenistan emekçilerinin tek adam rejimine geçit vermeyen isyanı izledi. En son yakın günlerde Ürdünlü emekçilerin isyanı sahne aldı.

Tümünde de isyanları tetikleyen etken, giderek dayanılmaz hale gelen iktisadi kriz ve onun yıkıcı sonuçlarıydı. Somut olarak da IMF'nin ardı arkası kesilmeyen dayatmalarıydı. Söz konusu ülkelerde emekçilerin canlarını yakan sorunlar aynı: işsizlik, yoksulluk, hayat pahalılığı, temel tüketim mallarına yapılan yüksek zamlar ve ağır vergi yükleri vb. gibi. Haliyle emekçi halk hareketleri süresince öne sürülen talepler de zamların geri alınması başta olmak üzere benzer talepler oldu.

Hiç kuşkusuz her üç ülkedeki halk hareketlerinin belli belirsiz siyasi boyutu da vardı. Daha başından parlamento başta olmak üzere yerleşik kurumlara, yolsuzluk, rüşvet ve kayırmacılıkla sabıkalı işbaşındaki yozlaşmış hükümetlere ve Ermenistan örneğindeki gibi tek adam rejimi özlemi içindeki diktatörlere karşı gitgide ülke çapında genişleyen, kitleselleşen ve büyüyen isyanlar olarak gerçekleştiler. Bilinçli veya bilinçsiz olarak hepsi de IMF'ye, demek oluyor ki emperyalist sömürü, soygun ve yağmaya öfke yüklüydüler. Ve elbette ki dayatılan onur kırıcı koşulları kölece bir boyun eğişle kabul eden hükümetlere ve parlamentolara karşı da...

İRAN'DA KİTLESEL EYLEMLER

Bölgedeki gelişmeler içindeki rolü ve etkinliğiyle öne çıkan İran, bu kez emekçi halk hareketine sahne olan bir ülke olarak gündeme oturdu. Krizin sonuçlarının dayanılmaz hale geldiği ülkede, nihayet 2017 Aralık ve 2018 Ocak ayında emekçiler sokaklara çıktılar. İşsizlik, yoksulluk, tırmanan enflasyon, temel tüketim ürünlerine konan yüksek zamlar, en can yakıcı sorunlar olarak dile getirildi. ABD'nin nükleer silah anlaşmasındaki imzasını geri çekmesi ile başlayan ambargolar ve doların önlenemez tırmanışı, bir dış

baskı olarak bunları tamamladı. İran da isyanlara sahne olan ülkeler gibi ithal mallara bağımlı bir ülke. Bunun sebep olduğu sorunlar yeniden depreşti.

Halk hareketi önemli merkezlerde ve daha pek çok kentte hatırı sayılır nicelikte emekçinin katılımına sahne oldu. Gösteriler aynı zamanda sınırlı siyasi boyutlar da kazandı. Sokağa çıkmakla kalmadı, gösteriler parlamento önüne taşındı. Ruhani hükümetini hedef alan bir seyir izledi.

İran'daki hareket, kesintili yürüyor, ancak hâlâ durulmuş da değil. Örneğin, yakın günlerde kamyoncular grevi yaşandı. Ardından, bir bölüm esnaf kepenk kapatma eylemi yaptı. Bu son olaylar 1979'daki Humeyni ve mollalar yanlısı esnaf hareketini hatırlattılar.

ERMENİSTAN'DA TEK ADAM DİKTATÖRLÜĞÜNE GEÇİT VERİLMEDİ

İran'daki gelişmelerle neredeyse eş zamanlı biçimde emekçi halk hareketine sahne olan bir diğer ülke Ermenistan oldu. İşsizlik, yoksulluk vb. sorunlar Ermeni emekçilerin de en başta gelen sorunlarıdır. Nüfusun %30'u yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Gelir adaletsizliği had safhadadır. Bir yandan sömürü ve yağma yolu ile yönetici elitin elinde toplanan devasa zenginlik, diğer yandan nüfustan daha hızlı biçimde gelişen ve büyüyen yoksulluk, bu ülkenin gerçek tablosunu oluşturuyor. Tüm bu yakıcı gerçekler her vesileyle dile de getirilmektedir. Fakat giderek kitleselleşen halk isyanı, esas olarak hızla parlamento önüne taşınması ve buradaki kırıncı kırana mücadele deneyimi üzerinden daha çok politik boyutu ile dikkati çekti. Ermeni emekçiler, tek adam olma hırsı ve hevesi ile yanıp tutuşan Sarkisyan'a geçit vermemek parolası ile hareket ettiler.

Sonuçta Ermeni emekçiler Sarkisyan'a ve onun tek adam rejimine geçit vermediler. Gerçi yerini bir başka düzenbaz aldı ama nihayetinde emekçilerin "Hükümet istifa!" talebi de gerçekleşmiş oldu.

ÜRDÜN'DE IMF PROGRAMINA KARŞI ÖFKE PATLAMASI

Halk hareketlerinin bir diğer durağı

olan Ürdün'deki koşulların çok daha iç karartıcı olduğu biliniyor. ABD'nin kadim uşağı, İsrail ile her dönem dost, çağdışı krallığın toprağı Ürdün'ü Kral II. Abdullah yönetiyor. Yürütme gücü ve yetkisi onun elinde toplanıyor. Yani Ürdün'de gerçek bir tek adam rejimi var. Hükümetler ona bağlı kukla topluluklarından ibaret kalıyor. Hem parlamentonun hem de işbaşındaki hükümetin yegane işlevi IMF programlarını, elbette Kral II. Abdullah'ın direktiflerini de gözeterek, itirazsız kabul etmek ve aynı acımasızlıkla Ürdünlü emekçilere ağır faturalar halinde dayatmak oluyor. Bunun sonuçları gerçekten ağır ve dayanılmaz düzeye varmış bulunuyor.

Sözgelimi, IMF programlarının acı reçeteleri sonucunda nüfusun %20'si yoksulluk sınırının altında yaşamak zorunda. İşsizlik ise %18'lerde seyrediyor. Parlamenter düzenbazlıkların ardı arkası gelmiyor. Yolsuzluk, rüşvet, adam kayırmacılık, Ürdün hükümetlerinin de en başta icraatları. Yönetici elitin hızla zenginleşmesi bugüne kadar en çok bu kirli ve haksız icraatlarla sağlandı. Yoksullukla zenginlik arasında çok derin bir uçurum oluştu.

Son olarak Ürdün'de geçmiştekilerden de ağır ve yıkıcı, kölece koşullar dayatan yeni bir IMF programı gündeme geldi. Bu programda en başta akaryakıt olmak üzere temel tüketim mallarına yapılan zamlar ve yüksek vergi uygulamaları öne çıkıyordu.

IMF'nin acımasız bu yeni saldırısı Ürdünlü emekçilerin sokak eylemleri ve grevleri ile karşılandı. Aralarında öğretmenlerin, avukatların, doktor ve gazetecilerin meslek örgütlerinin de olduğu kurumlardan ve sendikalardan oluşan 33 örgüt genel grev ilan etti. Ürdün bir anda tarihinin en geniş, en kitlesel, en yaygın kitle hareketine sahne oldu. Hareket belli bir kararlılığa da sahipti. Öncelikli olarak işbaşındaki Hani el Malki hükümetinin istifa etmesi talebi öne çıksa da hareket giderek IMF ve arkasındaki gerçek güçlere yönelme tehlikesi taşıyordu.

Tam da bu aşamada Kral II. Abdullah devreye girdi. Her türlü baskı ve zulmün asıl muhatabı, emperyalist sömürü ve yağma konusunda ABD ile tam işbirliğinin sorumlusu egemen kliğin temsilcisi

bu Ortaçağ kalıntısı kral son derece sinisce ve kurnazca halktan yana(!) bir tutum aldı. Daha doğrusu böyle göründü. Oldukça kurnazca bir manevrayla Hani el Malki hükümetini istifa ettirdi. Yanı sıra da zamlar durduruldu ve vergi yasası geri çekildi. Böyle yapılarak hareket şimdilik dizginlendi.

KİTLE HAREKETLERİNİN ORTAK AKİBETİ

Her üç ülkede aynı zaman dilimleri içinde patlak veren bu emekçi kitle hareketleri şüphesiz ki kendiliğinden patlak veren hareketlerdir. Tanımlı bir programdan, yön ve hedeften, en önemlisi de devrimci bir önderlikten yoksundular. Bu nedenledir ki İran'da en az iktidardaki Ruhani ve ekibi kadar kirli ve karanlık icraatları olan ve işbaşına geldiğinde ABD de dahil batılı emperyalistlerle işbirliğinde sakınca görmeyecek olan bir diğer molla güruhunun tuzağına takılmaktan kurtulamadı. Ermenistan'da bir diğer düzenbaz olan Paşinyan'ın sahte vaatleriyle yatıştırıldı. Ürdün'de ise Kral II. Abdullah'ın manevrasıyla bastırıldı. Sonuç olarak saptırıldılar, dizgindendiler ve Tunus, Mısır vb. halk isyanları örneğinde olduğu gibi, adeta bir kaçınılmazlıkla gerici güçler arasındaki çatışmalara ve kirli hesaplara kurban edildiler.

DEVİRİMCİ HAZIRLIK VE DEVİRİMCİ PARTİ

Yaşanan akıbeta rağmen önemli bir başka gerçek daha vardır. Sömürünün, yağmanın, işsizliğin, yoksulluğun kol gezdiği, yolsuzluk ve rüşvet skandalları ile çalkalanan tüm yoksul ülkelerdeki iktisadi, toplumsal ve siyasal koşullar değişmemiştir. Koşullar hâlâ oldukça iç karartıcıdır ve de isyan ettiricidir.

Demek oluyor ki, yangın geçici olarak söndürülmüştür. Bu ülkelerin fay hatlarında patlayıcı maddeler birikmeye devam etmektedir. Ne zaman, nasıl ve hangi vesile ile patlayacakları şimdiden bilinemez ama kapitalist metropollerde proleter kitle hareketleri, geri ve yoksul ülkelerde emekçi halk isyanları biçiminde yeniden ve kesin bir kaçınılmazlıkla, hem de daha büyük dalgalar halinde sahne alacaklarından kuşku duyulmamalıdır.

Bir kez daha eksik olan devrimci hazırlıktır, bunun somut ifadesi olarak devrimci bir partidir. Bu büyük eksiklik giderildiğinde, sadece şu ya da bu diktatörün ve hükümetin değil, yıkılmayı bekleyen ve yaşamayı hak etmeyen, her türden sömürü, yağma ve zulmün kalesi tüm modern ve çağ dışı diktatörlüklere ve arkalarındaki güce, yani emperyalizme gerçek darbeler vurulabilecek, layık oldukları çöplüğe atılacaklardır.

Haziran ayında 39 kadın öldürüldü

2018
Haziran
ayında
erkekler
tarafından

39 Kadın
öldürüldü

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, 2018 yılı Haziran ayına ilişkin kadın cinayeti, şiddet ve tacize ilişkin hazırladığı raporu açıkladı.

"2018 yılının Haziran ayında 39 kadın öldürüldü, çocuk istismarı ve cinsel şiddet devam etti" denilen raporda cinsel şiddet ve çocuk istismarı olaylarının ortaya çıkması için şikayet olması gerektiği, bu olmadığı yerde de şiddet ve istismara ilişkin yeterli verinin elde edilemediği belirtildi. Ayrıca yetkili mercilerin bu konuda üzerine düşeni yapmaktan kaçındığı ifade edildi.

KADINLAR YAKINLARI TARAFINDAN ÖLDÜRÜLMEME DEVAM EDİLİYOR

Haziran ayında kadınların 9'u şüpheli ölümle hayatlarından oldu, 18'i tespit edilemedi, 5'i kendi hayatına dair karar almak isterken, 4'ü boşanmak, 2'si ayrılmak istediği ve 1'i başka bir kadını korumak istediği için öldürüldü. Kadınlar yakınları tarafından öldürülme devam ediyor. Bu ay kadın cinayetlerinden 14'ünün faili tespit edilemezken, 11'i evli olduğu erkek tarafından, 5'i akrabası, 3'ü imam nikahlı olduğu erkek, 2'si

boşandığı erkek, 2'si erkek arkadaşı, 1'i oğlu ve 1'i babası tarafından öldürüldü. Öldürülen kadınların 9'u 36-65 yaş aralığındayken, 6'sı 26-35 yaş arasında, 6'sı 19-25 yaş arasında. İzmir'de 19 yaşındaki Yusufcan Ö., kendisinden ayrılmak isteyen M.Y'nin evine gidip bıçakla saldırıda bulundu; kızını korumak isteyen M.Y'nin annesi Fadime Y. saldırı sonucu hayatını kaybetti. İstanbul'da 21 yaşındaki Merem Aydoğdu, imam nikahlı olduğu Ömer Varol tarafından ayrılmak istediği için ateşli silahla öldürüldü. Bu ay içerisinde kadın cinayetinin en çok işlendiği iller: İstanbul'da 4, Antalya'da 4, Bursa'da 3, İzmir'de 3, Muğla'da 3 olarak açıklandı.

EN AZ 24 ÇOCUK İSTISMARA MARUZ KALDI

Haziran ayında 24 çocuğun istismara maruz kaldığı belirtildi. Gündeme gelen çocukların kaybolmasıyla ilgili ise; "8 yaşındaki Eylül Yağlıkara'nın cansız bedeni istismara uğramış ve bir elektrik direğine gömülü halde bulundu. 2 yaşındaki Ecrin Ergün ise baba-

sı tarafından öldürüldü. Şiddetin boyutu artarken korunamayan sadece kadınlar değil çocuklar da oldu. Basından öğrendiğimiz kadarıyla bu ay çocukların 10'u tanımadığı kişiler, 5'i akrabası, 4'ü öğretmeni, 1'i patronu, 4'ü tanıdığı kişiler tarafından istismara uğradı. İstanbul'da 10 yaşındaki K.C, dayısının arkadaşı olan Hayri A. tarafından kamusal alanda tecavüze uğradı. Hayri A.'nin bundan önce de çocuk istismarı suçundan 2013 senesinde hüküm giydiği ve denetimli serbestlikten faydalandığı öğrenildi" denildi.

22 KADINA CİNSEL ŞİDDET UYGULANDI

Basından alınan bilgilere göre, 2018 Haziran ayında 22 kadına cinsel şiddet uygulandı.

Kadınların 19'u tanımadığı, 1'i akrabası, 1'i öğretmeni ve 1'i tanıdığı erkekler tarafından cinsel şiddete maruz kaldı. Kocaeli'nde 17 yaşında bir genç kadın olan E.A.'ya yirmiden fazla erkeğin tecavüz ettiği iddia edildi. Tıbbi kontrol sonrası 24 kişi gözaltında alındı, soruşturma başlatıldı.

Kadıköy'de Flormar'a boykot, direnişe destek

Flormar'da 120 işçinin sendikalaştığı için işten atılmasına karşı başlayan boykot eylemleri devam ediyor.

Yoğurtçu Kadın Forumu da 2 Temmuz günü Kadıköy'de Yves Rocher ve Flormar önünde gerçekleştirdiği boykot çağrısıyla Flormar direnişçileriyle dayanışmayı sürdürdü.

Saat 19.30'da Yves Rocher önünde toplanan kadınlar açtıkları dövizlerle Flormar işçilerinin işe geri alınmasını ve

taleplerinin kabul edilmesini istediler.

Forum adına konuşan Selin Top, Flormar'da 120 işçinin işten atıldığını belirterek "Flormar'dan alışveriş yapmak işçilerin işten atılmasına ortak olmaktır" dedi.

Flormar işçilerinin haklı mücadelesinin yanında olduklarını göstermek için boykot eylemini gerçekleştirdiklerini belirten Top, Flormar'da kadın işçilerin eşit işe eşit ücret alamadıklarını ve haklarını alamadıklarını söyledi.

Anayasal hakkını kullanan işçilerin işten çıkarılmasının bir suç olduğunu belirterek Yves Rocher'un bu tablo karşısında sessiz kalmasına tepki gösteren Top, "120 işçi işlerine dönene kadar biz de boykotu sürdüreceğiz" dedi.

Buradaki açıklamanın ardından bir süre bekleyişi sürdüren kadınlar ardından yakındaki Flormar mağazasının önüne geçerek burada da boykot çağrısını sürdürdü.

Kadın tutsaklar 5 aydır görüşe çıkarılmıyor

Sermaye devletinin hapisanelerdeki keyfi baskılarının ve saldırılarının arkası kesilmiyor. Tutsaklar haklarının gasp edilmesine mücadeleyle yanıt verirken, sermaye devleti ve hapisane idareleri, saldırılarını tırmandırarak mücadeleyi ezmeye, sindirmeye çalışıyor.

Son olarak da Bayburt M Tipi Hapishanesi'nde keyfi dayatmaları kabul etmeyen kadın tutsaklar yeni yasak ve cezalarla karşı karşıya kaldı. Kadın tutsakların 5 aydır görüşe çıkarılmadığı, onlarca günlük hücre cezaları verildiği bildirildi.

Tutsakların maruz kaldığı saldırıyla ilgili bilgi veren avukatlar, görüşe çıkarılırken tutsakların keyfi arama dayatmalarıyla karşılaştığından bahsetti. Gardiyanların bu dayatmalarını kabul etmeyen tutsakların ise görüşe çıkarılmadığı bildirildi. 5 aydır tutsakların görüşe çıkarılmadığını belirten avukatlar, gardiyanların keyfi bir şekilde ayakkabıları çıkartma ve arama dayatmasında bulunduğunu anlattı.

29 Haziran günü de benzer dayatmaların olduğunu söyleyen avukatlar, görüşçülerin "görüş olmazsa gitmeyiz" diye diretmesinin ve ziyaretçilerin çok olmasının sonucunda tutsakların terlikle görüşe çıkabildiğini belirtti.

Avukatlar ayrıca, tutsakların her gün ayakta sayıma zorlandığını ve bunu kabul etmeyen tutsakların da hücre cezasıyla karşılaştığını söyledi. Bir haftada 3 gün hücre cezası uygulandığını ifade eden avukatlar "Her kadın arkadaşın onlarca gün hücre cezası var" dedi.

Hapishanedeki ihlallerin çokluğu na dikkat çeken kadın tutsaklar, koğuşlarda sayının çok olduğunu, yerde yatmak zorunda kaldıklarını ve bir koğuşun da boşaltılarak hücreye dönüştürüldüğünü aktardı. Tutsaklar, dışarıda kamuoyu oluşturma ve bu ihlallere karşı duyarlılık çağrısı yaptı.

Emekçilerin sesi, ışığı, yumruğu: Rıfat Ilgaz!

S. Gül

Rıfat Ilgaz, İkinci Meşrutiyet'in ilan edilmesinden 3 yıl sonra, 1911'de Kastamonu Cide'de, 7 çocuklu bir ailenin en küçük çocuğu olarak dünyaya gelir. Doğduğu dönemi ve cumhuriyetin ilk gençlik yıllarını şu sözleriyle anlatır:

"Ben Hürriyet'in ilanından hemen sonra dünyaya gelmişim. İlk Hürriyet çocuklarındım sizin anlayacağınız. Hürriyet çocuğu olmam, üç-beş yıl sonra Vahdettin gibi bir adam tahta çıktığında 'Padişahım çok yaşa' diye bağırmanın hiç de engel olmadı. Hem Hürriyet çocuğuydum hem de nerede olursa olsun bağırtılıyordum: 'Padişahım çok yaşa.'

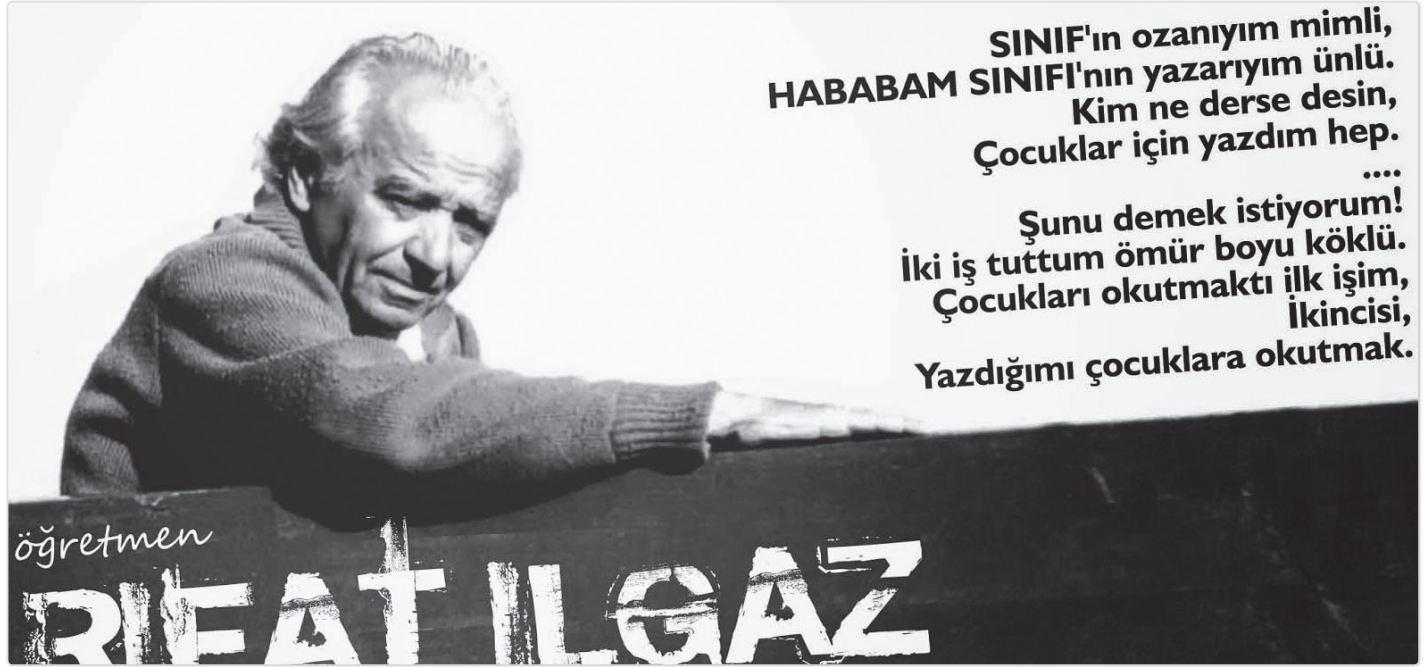
Ama Osmanlılığım çok sürmedi. Ancak 7-8 yaşına kadar. Sonra Harbiye'nin kapatılmasıyla okulumuza gelen genç bir Harbiyeli'nin isteğine uyararak kırmızı fesimi yere çaldım, bir kalpak geçirdim başıma oldum bir Kuvayı Milliye'ci..

Ortaokulu Kastamonu'da okurken Mustafa Kemal'in emri ile Kuvayı Milliye kalpağını çıkarıp şapkayı geçirdim başıma. Fes gitti, kalpak gitti. Derken birkaç tokat karşılığında öğrendiğim eski harfler de gitti. Latın harfleri gelmişti. Devrimler sürüp gidiyordu.

İkinci Dünya Savaşı başlamıştı. Şair olmuşum. Gerçekçi, toplumcu, devrimci şair."

Rıfat Ilgaz, 1930 yılında 19 yaşındayken Muallim Mektebinden mezun olur. Bolu Gerede, Akçakoca, Gümüşova'da ilkokul öğretmenliği yapar. Çocukları okutmak, öğretmek asli bir görevdir öğretmen Rıfat için, bu asli sorumluluk zamanla gördüğü, yaşadığı gerçekleri çocuklara göstermekle birleşir. Ezilen emekçi halktan aldıklarını, çocuklardan öğrendiklerini sade bir dille tekrar onlara göstermeye başlar ve 1943 yılında ilk şiir kitabı *Yarenlik*'i çıkarır.

1940'lar Türkiye'de kapitalist üretim ilişkilerinin her safhasında gelişmeye başladığı, makineleşmenin ve işçileşmenin arttığı yıllardır. Dünya sahnesinde ise 1939 yılında başlayan II. Emperyalist Paylaşım Savaşı sürmektedir. Bu yıllarda ülkede büyüyüp giden sosyal sorunların, dünyada savaş gerçeğinin, savaşların tahribatının, barış ve eşitliğe duyulan özlemin şiir, öykü ve roman türlerine yansındığını görürüz. Geleneksel sanat anlayışından kopmakta ve ileriye doğru akmakta olan sanat anlayışı filizlenmek-

**SINIF'ın ozanım mimli,
HABABAM SINIFI'nın yazarım ünlü.
Kim ne derse desin,
Çocuklar için yazdım hep.**

....
**Şunu demek istiyorum!
İki iş tuttum ömür boyu köklü.
Çocukları okutmaktı ilk işim,
İkincisi,
Yazdığımı çocuklara okutmak.**

tedir. Bu anlayışı savunan sanatçılar halkın değerlerinden beslenerek, yalın bir dille dönemin tüm gerçekliğini yazdıklarıyla gözler önüne sermeye başlamaktadır. Sadece bu gerçekleri göstermekle kalmamakta, bu sorunlara karşı sorumluluk almaya çalışmaktadırlar. Toplumcu gerçekçi sanat anlayışı güçlenmektedir.

Türkiye'de 1940'lı yıllarla başlayan toplumsal gerçekçi sanat anlayışının öncüsü Nazım Hikmet'tir. Türk şiirinde içerik ve biçim bakımında köklü değişikliğin temsilcisi Nazım Hikmet'i Rıfat Ilgaz, A. Kadir, Ömer Faruk Toprak, Enver Gökçe gibi şairler izlemiştir.

Toplumcu şair Rıfat Ilgaz, ilk şiir kitabı *Yarenlik*'te halktan insanları, işçileri, yoksulları, kimsesizleri anlatır. Şiirlerinin dili, şiirinin temel konusu olan halk gibi yalındır. Köyden gelip şehirlerde iş tutanların iş cinayetlerine sık sık kurban gittiğini "Alışım" şiiriyle duyurmaya çalışır. "Kasnağından fırlayan kayışa kaptırdın mı kolunu Alışım!/ Daha dün öğle paydosundan önce Zilelinin gitti ayakları, Yazıldı onun da raporu: İhmalden"...

Sanatçının hangi toplumda olursa olsun sorunları bulup çıkarmakla görevli kişi olduğuna inanan Rıfat Ilgaz, yoksul halkın sıkıntılarını anlatmaya devam eder. İkinci şiir kitabı *Sınıf* 1944 yılında çıkar.

Toplumcu şair Rıfat Ilgaz öğretmenlik mesleği boyunca, fakirlik nedeniyle okuyamayan çocuklara tanık olur, çocuk işçiler gerçeğini gösterir. "Yoklama def-

terinden tanımadım sizi, benim haylaz çocuklarım/ sınıfın en devamsızını bir sinema dönüşü tanıdım, koltuğunda satılmamış gazeteler/ Dumanlı bir salonda kendime göre karşılarken akşamı, nane şekeri uzattı en tembelini/ Götürmek istedi küfesinde elimdeki ispanak sepetini en dalgını sınıfın!/ İsterken adam olmanızı çoğunuz semtine uğramaz oldu okulun/ Palto ayakkabı yüzünden kiminiz limon satar Balıkpazarı'nda, kiminiz Tah-takale'de çaycılık eder..."

Öğretmenlikte karşılaştığı sınıf tablosunu ortaya koyan kitabı, sınıfsal gerçekliğin belgesine dönüşmüştür. Bu yüzden sıkıyönetimden geçemez, Rıfat Ilgaz hapse mahkum edilir.

Öğretmenlikten ve o sıralarda felsefe bölümü öğrencisi olduğu üniversiteden atılır. Verem hastası olan Rıfat Ilgaz aynı zamanda sanatoryumda tedavi görme hakkını da kaybeder. Bu dönem gazeteciliğe girer, pek çok dergide de çalışmaya başlar. 1953 yılında çıkardığı *Devam* adlı kitabı da *Sınıf*'la aynı kaderi paylaşır ve toplatılır, Rıfat Ilgaz hakkında da soruşturma başlatılır. Sürgün edilmesi söz konusudur fakat bu ihtimal 1960 anayasasıyla düşer.

Rıfat Ilgaz'ın *Dolmuş* dergisinde bir hikaye dizisi olarak çıkan Hababam Sınıfı eseri ise çok yoğun bir ilgi görür. Yazar, 1966'da hikayeyi oyunlaştırır. Filme uyarlanmak istenen Hababam Sınıfı'nın ilk denemesi sansürden geçemez. Umur Bugay, senaryoyu yeniden yazar ve film

çekilmeye başlar. Rıfat Ilgaz, Hababam Sınıfı'nın toplumsal eleştiri örneklerinden arındırılıp basit bir gülmeceye dönüştürülmesinden hoşnut olmaz ve bu durumu eleştirir.

1974'te emekliliğinden sonra memleketi Cide'ye yerleşen Rıfat Ilgaz, muhalif kimliği nedeniyle tehditler alır, gitmediği koşulda evinin taranacağı söylenir. 1981 yılında gözaltına alınır, gözleri bağlı, elleri zincire vurulmuş bir şekilde Kastamonu'daki Et Balık Kurumu mezbahasından hapisaneye dönüştürülmüş olan bir binaya götürülür. Binaya kapatılan Rıfat Ilgaz, bir süre sonra hastalığını öne sürerek doktor kontrolünden geçmek ister. Doktorun hasta olduğuna dair verdiği onayla, jandarma tarafından Ballıdağ Sanatoryumu'na teslim edilir, daha sonra sorgudan serbest bırakılır.

İdealleriyle şekillendirdiği yaşamı gözaltı, soruşturma, hastalık, yoksullukla geçen Rıfat Ilgaz, yaşamı boyunca birçok acı olaya tanıklık eder. Yaşamının son yıllarında ise Sivas'ta aralarında yakın dostu olan Asım Bezirci'nin de olduğu ilerici sanatçıların diri diri yakılması onu derinden etkiler. Katliamdan beş gün sonra, 7 Temmuz 1993'te hayata gözlerini yumar.

Sınıfı çelişkilerini yansıtan şiirleri, kitapları, mizah ağırlıklı hikayeleriyle iyiyeye, doğruya, güzele doğru akan kavgada ilerici birikimi temsil eden Rıfat Ilgaz'ı ölümünün 25. yılında saygıyla anıyoruz.

**Çocuğa yönelik şiddetin ve istismarın
kaynağı kapitalizmin karanlığıdır...**

**Çocuklarımız için
bu karanlığı parçalayalım!**

ARTIK YETER
BU PİSLİĞİ DEVRİM
TEMİZLER
SARIGAZI HALKI